

Doorneweerd Assurantiën bv

Postbus 15179

1001 MD Amsterdam

Tel: 020-6200825

Fax: 020-6385305

Email: info@doorneweerd.nl

FORTIS ASR

Kerncijfers 2008

Kerncijfers 2008

In deze jaarlijkse editie van de Kerncijfers vindt u een overzicht van de cijfers, tarieven en regelgeving voor uw verzekeringspraktijk in 2008. Deze uitgave bevat de cijfers voor Leven, Pensioen en Werk & Inkomen, zowel voor de particulier als voor de ondernemer.

Alle bedragen in deze uitgave zijn in euro.

Dit is een uitgave van Fortis ASR Adviesbureau Fiscale en Juridische Zaken.

Inhoud

Levensverzekering	4	Kapitaalverzekering
	8	Lijfrenteverzekering afgesloten na 01-01-2001
	12	Lijfrenteverzekering afgesloten voor 01-01-2001
	14	Gouden handdruk
Werknemerssparen	16	Spaarloonregeling
	17	Levensloopregeling
Eigen Woning	18	Fiscale behandeling eigen woning
	18	Eigenwoningforfait
	18	Rente en kosten van (hypothecaire) geldleningen
	19	Bijleenregeling
	19	Werkruimte in de eigen woning
	19	Kapitaalverzekering eigen woning
	19	Vrijstelling kamerverhuur
	19	Overdrachtsbelasting
Inkomstenbelasting 2008	20	Percentages inkomstenbelasting en premies volksverzekering
	21	Heffingskortingen
	22	Aanslag- en teruggaafgrens inkomstenbelasting
	22	Box 3: vermogensrendementsheffing
	23	Persoonsgebonden aftrek
	24	Toeslagen
	25	Fiscale cijfers 2008 voor de ondernemer
Schenken of nalaten	28	Vrijstelling schenkingsrecht
	28	Vrijstelling successierecht
	29	Tarief schenking en successierecht
	30	Successiesplitsing levensverzekering
	30	Partnerverklaring
Pensioen	31	Inleiding
	33	AOW-bedragen
	33	Minimale franchise
	33	Eindloon of middelloon
	33	Herrekenstaffels bij een pensioendatum vóór de 65-jarige leeftijd
	34	Kapitaalovereenkomst
	34	Premieovereenkomst
	37	Overgangsrecht Wet aanpassing fiscale behandeling VUT/prepensioen
	37	Prepensioen en overbruggingspensioen (oude regeling)
	38	Verschil volledig verzekeren en eigen beheer
	38	Afkoop pensioen
Werk & Inkomen	39	Volksverzekeringen
	40	Werknemersverzekeringen

Levensverzekering

Kapitaalverzekering

1. Box 3

Uitkering bij leven

Kapitaalverzekeringen met een uitkering bij leven en/of bij overlijden vallen in box 3. Hierop gelden drie uitzonderingen:

- kapitaalverzekering / spaarrekening / beleggingsrecht eigen woning, deze vallen in box 1;
- kapitaalverzekering gesloten vóór 14-09-1999, deze wordt in box 3 geplaatst maar er gelden speciale regels;
- begrafenisverzekering (zie hierna: Uitkering bij overlijden).

Voor de kapitaalverzekering in box 3 bestaan geen fiscale voorwaarden voor de vorm van de verzekering. Voor zover het totale vermogen in box 3 hoger is dan het heffingvrije vermogen wordt de waarde van het opgebouwde kapitaal belast met vermogensrendementsheffing.

Uitkering bij overlijden

Voor de kapitaalverzekering die alleen uitkeert bij overlijden van de verzekerde is in box 3 een vrijstelling opgenomen. Indien het verzekerde kapitaal dan wel de fiscale waarde van de verzekering per verzekerde niet meer dan € 6.590 bedraagt, is de verzekering helemaal vrijgesteld. Onder deze vrijstelling vallen ook de natura-uitvaartverzekeringen. Van een verzekering die recht geeft op een hogere uitkering bij overlijden is de waarde van de verzekering jaarlijks belast volgens de hoofdregel.

2. Kapitaalverzekering / spaarrekening / beleggingsrecht eigen woning

Sinds 1 januari 2008 bestaan naast de kapitaalverzekering eigen woning (KEW) ook de spaarrekening eigen woning (SEW) en het beleggingsrecht eigen woning (BEW). De SEW is een product bij een bank, de BEW is een product bij een beleggingsinstelling.

Voorwaarden KEW (verzekeringsproduct)

De kapitaalverzekering die voldoet aan de voorwaarden voor de kapitaalverzekering eigen woning valt in box 1. Belangrijke voorwaarden voor de kapitaalverzekering eigen woning zijn:

- Op de polis is aangetekend dat de uitkering wordt gebruikt ter aflossing van de eigenwoningsschuld (zie voor dit begrip het onderdeel eigen woning).
- Er wordt minimaal 15 jaar jaarlijks premie voldaan binnen een bandbreedte van 1:10.
- De maximale looptijd is 30 jaar.
- De verzekering geeft recht op een eenmalige uitkering bij leven of overlijden.
- De verzekering is afgesloten bij een erkende verzekeraar.

Wordt één van de voorwaarden overschreden dan wordt de verzekering geacht tot uitkering te zijn gekomen. Dit heeft tot gevolg dat het rentebestanddeel wordt belast (zie punt 5: Berekening rentebestanddeel) en vervolgens valt de verzekering in box 3.

Uitkering bij leven

Het rentebestanddeel in een kapitaalverzekering eigen woning is onbelast voor zover de uitkering niet meer bedraagt dan het hoogste van onderstaande maxima:

- € 145.000 bij een minimale duur van premiebetaling van 20 jaar aaneengesloten, binnen de bandbreedte 1:10. Indien tenminste 15 jaar maar minder dan 20 jaar jaarlijks premies zijn voldaan, is het rentebestanddeel in de verzekering onbelast voor zover de uitkering niet meer bedraagt dan € 32.900. Deze vrijstellingsbedragen zijn niet cumulatief. De 20-jaarsvrijstelling wordt verminderd met het bedrag dat bij de 15-jaarsvrijstelling is gebruikt. Bovendien worden de vrijstellingen verminderd met eerdere uitkeringen van kapitaalverzekeringen eigen woning en met vrijgestelde uitkeringen uit de Brede herwaarderingsperiode (verzekeringen gesloten tussen 01-01-1992 en 01-01-2001).
- De met de uitkering af te lossen eigenwoningsschuld.

De genoemde bedragen gelden per persoon. Ingeval gehuwden, geregistreerd partners of ongehuwd samenwonenden beiden gerechtigd zijn tot de uitkering uit de verzekering, mag de vrijstelling tweemaal worden gebruikt. Beide partners zijn gerechtigd indien beiden verzekeringnemer zijn of indien de partner/niet-verzekeringnemer als mede-begunstigde is aangetekend. Bij inpandgeving kan de pandnemer als eerste begunstigde zijn opgenomen. Voldoende is dan dat de beide partners

gezaamenlijk als tweede begunstigde zijn opgenomen. Van het bedrag waarmee de uitkering de van toepassing zijnde vrijstelling overtreft is het rentebestanddeel belast overeenkomstig de saldomethode (zie hierna onder punt 5).

De looptijd van een kapitaalverzekering eigen woning mag maximaal 30 jaar zijn, gerekend vanaf de ingangsdatum van de verzekering. Bij een fiscale voortzetting geldt de ingangsdatum van de oorspronkelijke verzekering. Wordt deze termijn overschreden zonder dat de eigenwoningschuld wordt afgelost, dan wordt de verzekering geacht tot uitkering te zijn gekomen. Dit heeft tot gevolg dat het rentebestanddeel wordt belast in box 1 en vervolgens de verzekering in box 3 wordt geplaatst.

Uitkering bij overlijden

Bij overlijden geldt eveneens een vrijstelling van € 145.000. Aan de premiebetalingseisen is geen minimale duur verbonden zoals bij leven. De vrijstelling geldt per belastingplichtige. Bij een uitkering wegens het overlijden van de fiscale partner wordt de vrijstelling van de langstlevende verhoogd met maximaal de vrijstelling van de overleden partner. Als de begunstigde geen partner is van de overledene geldt voor de begunstigde de vrijstelling van de overledene.

Voorwaarden spaarrekening/beleggingsrecht eigen woning

De bankrekening die voldoet aan de voorwaarden voor de spaarrekening eigen woning en het beleggingsrecht dat voldoet aan de voorwaarden van het beleggingsrecht eigen woning vallen in box 1. Belangrijke voorwaarden voor de spaarrekening / het beleggingsrecht eigen woning zijn:

- Op het afschrift is aangetekend dat de uitkering wordt gebruikt ter aflossing van de eigenwoningschuld (zie voor dit begrip het onderdeel eigen woning).
- Er wordt minimaal 15 jaar jaarlijks een bedrag overgemaakt op de rekening binnen een bandbreedte van 1:10.
- De maximale duur is 30 jaar.
- De overeenkomst geeft recht op een eenmalige deblokking bij leven of overlijden.
- De verzekering is afgesloten bij een erkende bank dan wel het beleggingsrecht is afgesloten bij een beleggingsinstelling.

Wordt één van de voorwaarden overschreden dan wordt de rekening geacht te zijn gedeblokkeerd. Dit heeft tot gevolg dat het behaalde rendement wordt belast en vervolgens valt de rekening in box 3.

Het rendement wordt belast volgens de saldomethode.

$$R = \frac{U - V}{U} * S$$

R =	Belast deel rendement
U =	Tegoed op de rekening
V =	De van toepassing zijnde vrijstelling
S =	Tegoed minus overgemaakte bedragen

Uitkering bij leven

Het rendement in het tegoed op een bankrekening eigen woning of beleggingsrecht eigen woning is onbelast voor zover de uitkering niet meer bedraagt dan het hoogste van onderstaande maxima:

- € 145.000 indien gedurende een minimale duur van 20 jaar aaneengesloten, binnen de bandbreedte 1:10 jaarlijks bedragen zijn overgemaakt. Indien tenminste 15 jaar maar minder dan 20 jaar jaarlijks bedragen zijn overgemaakt, is het rendement in onbelast voor zover de uitkering niet meer bedraagt dan € 32.900. Deze vrijstellingsbedragen zijn niet cumulatief. De 20-jaarsvrijstelling wordt verminderd met het bedrag dat bij de 15-jaarsvrijstelling is gebruikt. Bovendien worden de vrijstellingen verminderd met eerdere uitkeringen van kapitaalverzekering/spaarrekening/beleggingsrecht eigen woning en met vrijgestelde uitkeringen uit de Brede herwaarderingsperiode (verzekeringen gesloten tussen 01-01-1992 en 01-01-2001);
- De met het tegoed af te lossen eigenwoningschuld.

De genoemde bedragen gelden per persoon. Ingeval gehuwden, geregistreerd partners of ongehuwd samenwonenden beiden gerechtigd zijn tot het tegoed op de rekening, mag de vrijstelling twee maal worden gebruikt. Voldoende is dan dat de beide partners gezaamenlijk als tweede begunstigde zijn opgenomen. Van het bedrag waarmee de uitkering de van toepassing zijnde vrijstelling overtreft is het rendement belast overeenkomstig de saldomethode.

De duur van een spaarrekening of beleggingsrecht eigen woning mag maximaal 30 jaar zijn, gerekend vanaf de eerste overmaking op de rekening. Bij een fiscale voortzetting geldt de ingangsdatum van de oorspronkelijke rekening. Wordt deze termijn overschreden zonder dat de eigenwoningschuld wordt afgelost, dan wordt de rekening geacht fictief te zijn gedeblokkeerd. Dit heeft tot gevolg dat het rendement wordt belast in box 1 en vervolgens de rekening in box 3 wordt geplaatst.

Uitkering bij overlijden

Bij overlijden geldt eveneens een vrijstelling van € 145.000. Aan de betalingseisen is geen minimale duur verbonden zoals bij leven. De vrijstelling geldt per belastingplichtige. Bij een deblokking wegens het overlijden van de fiscale partner wordt de vrijstelling van de langstlevende verhoogd met maximaal de vrijstelling van de overleden partner (mits de rekening wordt voortgezet door de langstlevende als een spaarrekening/beleggingsrecht eigen woning).

3. Kapitaalverzekering gesloten tussen 01-01-1992 en 01-01-2001 (Brede herwaardering)

Box 3 vrijstelling tijdens looptijd

De waarde van de kapitaalverzekering die is gesloten tussen 01-01-1992 en 14-09-1999 is in box 3 vrijgesteld tot een bedrag van € 123.428 per belastingplichtige. Dit is een extra vrijstelling boven de algemene vrijstelling in box 3. In geval van fiscale partners kan de ene partner in de aangifte van jaar tot jaar verzoeken om de vrijstelling aan de andere partner over te dragen. Als de waarde van de verzekering de extra vrijstelling overschrijdt wordt het meerdere belast in box 3.

De vrijstelling gaat verloren als:

- De duur van de verzekering wordt verlengd;
- Het verzekerd kapitaal na 14-09-1999 is verhoogd. Bij beleggingsverzekeringen, waarbij er geen sprake is van een verzekerd kapitaal, mag de premie niet stijgen. Verhoging mag wel op basis van normale en gebruikelijke optievoorzwaarden mits die voorwaarden reeds op 14-09-1999 deel uitmaakten van de verzekering.

Als de extra vrijstelling verloren gaat, wordt vanaf dat moment de volledige waarde van de verzekering belast in box 3. Voor polissen afgesloten na 14-09-1999 geldt in box 3 geen extra vrijstelling.

Uitkering bij leven

- Het rentebestanddeel in de uitkering uit de kapitaalverzekering bij leven wordt belast in box 1. De uitkering is echter vrijgesteld als voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- een vrijstelling van € 28.134 bij een minimale duur; premiebetaling van 15 jaar aaneengesloten binnen de bandbreedte 1:10;
- een vrijstelling van € 95.294 bij een minimale duur premiebetaling van 20 jaar aaneengesloten binnen de bandbreedte 1:10.

De vrijstellingen kunnen in dit geval bij elkaar worden opgeteld tot € 123.428. De verzekeraar doet opgaaf aan de Belastingdienst wegens het benutten van de vrijstelling.

- Als bij expiratie niet voldaan is aan de voorwaarden is het rentebestanddeel belast in box 1 (zie hierna: Berekening belast rentebestanddeel). De verzekeraar doet opgaaf aan de Belastingdienst.

Bij tussentijdse uitkeringen vóórdat aan de voorwaarden voor een vrijstelling is voldaan, bijvoorbeeld wegens gedeeltelijke afkoop, komt de vrijstelling voor de toekomst te vervallen. Iedere belastingplichtige kan gedurende zijn leven maximaal het totaal van de vrijstellingen belastingvrij ontvangen. Voor gehuwden, geregistreerde partners of ongehuwd samenwonenden geldt tweemaal de vrijstelling mits beiden gerechtigd zijn tot de uitkering.

Indien tijdens de looptijd de waarde van de verzekering meer bedraagt dan de extra vrijstelling in box 3, is het meerdere belast met vermogensrendementsheffing. Bij de berekening

van de belastingheffing in box 1 over de uitkering gelden bijzondere bepalingen:

- Indien de waarde van een kapitaalverzekering op 31-12-2000 hoger is dan € 123.428, zal op de expiratie-datum of bij afkoop over het rentebestanddeel op 31-12-2000 alsnog in box 1 moeten worden afgerekend.
- Indien tijdens de looptijd de waarde van de verzekering, de vrijstelling in box 3 overschrijdt, wordt de uitkering in box 1 gesteld op € 123.428 per belastingplichtige, de premies worden gesteld op de som van de betaalde premies ten tijde van het bereiken van de waarde van € 123.428.
- Indien tijdens de looptijd de extra vrijstelling in box 3 verloren is gegaan, wordt bij expiratie evengoed getoetst of aan de voorwaarden van het regime Brede herwaardering is voldaan. Het rentebestanddeel wordt gesteld op het rentebestanddeel ten tijde van het verliezen van de extra vrijstelling in box 3.
- Indien de kapitaalverzekering is afgesloten tussen 14-09-1999 en 01-01-2001 is de extra vrijstelling in box 3 niet van toepassing. Bij expiratie wordt ter zake van het op 31-12-2000 in de verzekering aanwezige rentebestanddeel getoetst of voldaan is aan de voorwaarden van het regime Brede herwaardering. De kans is echter klein dat er binnen deze verzekering sprake zou zijn van een belast rentebestanddeel op 31-12-2000.

Uitkering bij overlijden

De uitkering bij overlijden is belastingvrij bij:

- overlijden voor de 72^e verjaardag;
- overlijden na de 72^e verjaardag, mits minstens 15 jaar aaneengesloten premie is betaald, binnen de bandbreedte 1:10 of uitsluitend een kapitaal bij overlijden is verzekerd en er in totaal niet meer dan € 5.627 wordt uitgekeerd. Valt de uitkering binnen de vrijstellingen dan is het rentebestanddeel vrijgesteld. Valt de uitkering buiten deze vrijstellingen, dan is het hele rentebestanddeel belast in box 1 en is de verzekeraar verplicht tot opgaaf aan de Belastingdienst.

4. Kapitaalverzekering oud-regime (pre-Brede herwaardering, gesloten voor 01-01-1992)

Box 3 vrijstelling tijdens looptijd

De waarde van de verzekering is vrijgesteld in box 3 tot een waarde van € 123.428 per belastingplichtige. Dit is een extra vrijstelling boven de algemene vrijstelling in box 3. Als de waarde van de verzekering de extra vrijstelling overschrijdt, wordt het meerdere belast in box 3. De vrijstelling gaat verloren als:

- De duur van de verzekering wordt verlengd;
- Het verzekerd kapitaal wordt verhoogd. Bij beleggingsverzekeringen, waarbij er geen sprake is van een verzekerd kapitaal, mag de premie niet stijgen. Verhoging mag wel op basis van normale en gebruikelijke optievoorzwaarden mits die voorwaarden reeds op 14-09-1999 deel uitmaakten van de verzekering.

Als de extra vrijstelling verloren gaat wordt vanaf dat moment de volledige waarde van de verzekering belast in box 3.

Uitkering bij leven

De uitkering bij leven is vrijgesteld als minimaal 12 jaar aaneengesloten premies zijn betaald. De vrijstelling geldt alleen als de hoogste premie niet meer bedraagt dan het:

- vijfvoud van de laagste (bandbreedte 1:5) bij een verstreken looptijd tot en met 15 jaar;
- tienvoud van de laagste (bandbreedte 1:10) bij een verstreken looptijd van 16 tot en met 20 jaar;
- vijftienvoud van de laagste (bandbreedte 1:15) bij een verstreken looptijd van 21 tot en met 30 jaar;
- twintigvoud van de laagste (bandbreedte 1:20) bij een verstreken looptijd van meer dan 30 jaar.

Als de uitkering is vrijgesteld, doet de verzekeraar geen opgaaf aan de Belastingdienst. Als bij expiratie niet voldaan is aan bovengenoemde voorwaarden dan is het hele rentebestanddeel belast in box 1 en is de verzekeraar verplicht tot opgaaf aan de Belastingdienst.

Tijdens de looptijd kan de extra vrijstelling in box 3 zijn overschreden. De uitkering in box 1 wordt dan gesteld op € 123.428 per belastingplichtige, de premies worden gesteld op de betaalde premies ten tijde van het bereiken van de waarde van € 123.428. De verzekeraar doet opgaaf aan de Belastingdienst.

Tijdens de looptijd kan de extra vrijstelling in box 3 verloren zijn gegaan. Bij expiratie wordt getoetst of aan de voorwaarden van het pre-brede herwaarderingsregime is voldaan. Het rentebestanddeel wordt gesteld op het rentebestanddeel ten tijde van het verliezen van de extra vrijstelling in box 3.

Uitkering bij overlijden

Uitkeringen bij overlijden zijn belastingvrij bij overlijden:

- voor de 72^e verjaardag
- na de 72^e verjaardag, mits twaalf jaar premie is betaald
- na de 72^e verjaardag, mits er uitsluitend een kapitaal bij overlijden is verzekerd en in totaal niet meer dan € 2.269 wordt uitgekeerd
- valt de uitkering binnen de vrijstellingen dan het is rentebestanddeel vrijgesteld. De verzekeraar doet dan geen opgaaf aan de Belastingdienst. Valt de uitkering buiten deze vrijstellingen, dan is het hele rentebestanddeel belast in box 1 en is de verzekeraar verplicht tot opgaaf aan de Belastingdienst

5. Berekening belast rentebestanddeel (saldomethode)

Het rentebestanddeel uit een lijfrente wordt belast overeenkomstig de saldomethode.

$$R = \frac{U - V}{U} * S$$

R = Belastbare deel rentebestanddeel

U = Uitkering inclusief winst

V = De van toepassing zijnde vrijstelling

S = Uitkering minus betaalde premies

3:1-eis

Bij het bepalen van het rentebestanddeel mag, naast de premie voor het levengedeelte, tevens als premie worden beschouwd: de op dezelfde polis betaalde premies voor andere uitkeringen zoals onder meer:

- de premie voor het overlijdensgedeelte;
- vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid;
- uitkeringen bij overlijden door een ongeval.

Dit geldt voor zover de uitkering bij leven niet meer bedraagt dan driemaal het verzekerde kapitaal bij overlijden en bij overlijden andersom.

Lijfrenteverzekering afgesloten na 01-01-2001

1. Toegestane vormen van lijfrente (verzekeringproduct)

Een lijfrente is een levensverzekering op het leven van een persoon. Voor de lijfrente geldt de zogenoemde onzekerheidseis (veelal minimaal 1% sterfttekans). De lijfrente dient recht te geven op vaste en gelijkmatige uitkeringen. De termijnen van lijfrente worden belast in box 1. De verzekeraar is inhoudingsplichtig voor loonbelasting, premieheffing en voor de inkomensafhankelijke bijdrage voor de zorgverzekering.

Premie- of koopsombetalingen zijn aftrekbaar als uitgaven voor inkomensvoorzieningen mits verzekerd wordt een:

- Lijfrente ter compensatie van een pensioentekort. Hieronder wordt verstaan:
 - oudedagslijfrente
 - tijdelijke oudedagslijfrente
 - nabestaandenlijfrente
- Lijfrente voor meerderjarige invalide kind
- Arbeidsongeschiktheidsverzekering

Naam	Maximale uitkering	Ingangsdatum	Einddatum/looptijd
Oudedagslijfrente	n.v.t.	Uiterlijk jaar waarin 70-jarige leeftijd wordt bereikt	Levenslang
Tijdelijke oudedagslijfrente	19.761 per jaar	Ook als het pensioen ingaat vóór 65 jaar mag vanaf 01-01-2006 de tijdelijke oudedagslijfrente ten vroegste ingaan in het jaar waarin de 65-jarige leeftijd wordt bereikt.	Looptijd ten minste vijf jaar.
Nabestaandenlijfrente	n.v.t.	Direct na overlijden van de verzekerde.	Begunstigde is geen bloed- of aanverwant (waaronder de partner): 1% sterfttekans. Indien begunstigde behoort tot bepaalde familiekring (o.a. kinderen, broers/zusters, ouders), moet de uitkering levenslang zijn of uiterlijk eindigen bij het bereiken van de 30-jarige leeftijd (hierbij geldt de 1%-sterfttekans niet).
Overbruggingslijfrente	63.288 per jaar	Vrij	In het jaar waarin de 65-jarige leeftijd wordt bereikt of waarin de pensioendatum ligt.
Vanaf 01-01-2006 alleen nog aan te kopen op basis van overgangsrecht.			

Overgangsrecht overbruggingslijfrente:

- Een overbruggingslijfrente kan alleen nog worden aangekocht met lijfrentekapitaal waarvoor de koopsom of premies vóór 01-01-2006 in aftrek zijn gebracht.
- Voor lijfrenteverzekeringen tegen koopsom, gesloten vóór 01-01-2006, kan het volledige kapitaal worden aangewend voor een overbruggingslijfrente. Dit geldt tevens voor een verzekering tegen koopsom die in 2006 tot stand is gekomen maar waarvan de koopsom naar 2005 is teruggewenteld.
- Voor premiebetalende lijfrenteverzekeringen geldt dat alleen met een gedeelte ter grootte van de waarde in het economisch verkeer (WEV) op 31-12-2005 een overbruggingslijfrente kan worden aangekocht. Het resterende gedeelte van het kapitaal wordt aangewend voor een (tijdelijke) oudedagslijfrente. Een in 2006 betaalde premie of koopsom die is teruggewenteld naar 2005 mag bij de WEV per 31-12-2005 worden opgeteld.

2. Toegestane vormen lijfrentebanksparen.

Een lijfrentespaarrekening is een spaarrekening op naam van een persoon. Het lijfrentebeleggingsrecht is een beleggingsrecht op naam van een persoon. Voor deze soorten van lijfrenten geldt niet de zogenoemde onzekerheidseis. De lijfrenten dienen wel recht te geven op vast en gelijkmatige uitkeringen. De termijnen van lijfrente worden belast in box 1. De bank en de beleggingsinstelling zijn inhoudingsplichtig voor loonbelasting, premieheffing en voor de inkomensafhankelijke bijdrage voor de zorgverzekering.

De bedragen die zijn overgemaakt naar een lijfrentespaarrekening of een lijfrentebeleggingsrecht zijn aftrekbaar als uitgaven voor inkomensvoorzieningen mits er sprake is van een lijfrente ter compensatie van een pensioentekort.

Hieronder wordt verstaan:

- oudedagslijfrente;
- tijdelijke oudedagslijfrente;
- nabestaandenlijfrente

Naam	Maximale uitkering	Ingangsdatum	Einddatum/looptijd
Oudedagslijfrente	n.v.t.	Uiterlijk jaar waarin 70-jarige leeftijd wordt bereikt.	Ten minste 20 jaar vanaf de 65-jarige leeftijd. Indien jonger dan 65 ten minste 20 jaar vermeerderd met het aantal jaren dat men jonger is dan 65 jaar. Bij overlijden van de genietter gedurende de looptijd gaan de uitkeringen over op de erfgenamen.
Tijdelijke oudedagslijfrente	19.449 per jaar Dit bedrag is afwijkend t.o.v. de tijdelijke oudedagslijfrente (verzekeringsproduct). Mogelijk wordt dit bedrag in de loop van het jaar aangepast.	Ook als het pensioen ingaat vóór 65 jaar mag vanaf 01-01-2006 de tijdelijke oudedagslijfrente ten vroegste ingaan in het jaar waarin de 65-jarige leeftijd wordt bereikt.	Looptijd ten minste vijf jaar. Bij overlijden van de genietter gedurende de looptijd gaan de uitkeringen over op de erfgenamen.
Nabestaandenlijfrente	n.v.t.	Direct na overlijden van de rekeninghouder.	Genietter is geen bloed- of aanverwant (waaronder de partner): ten minste vijf jaar. Indien genietter behoort tot bepaalde familie kring (o.a. kinderen, broers/zusters, ouders), moet de uitkering ten minste 20 jaar, of indien deze jonger is dan 30 jaar tenminste 5 jaar zijn, maar nooit meer dan het aantal jaren dat hij jonger is dan 30 jaar.

3. Het systeem voor lijfrentepremieaftrek

De maximale aftrek aan lijfrentepremie voor een oudedags- en/of nabestaandenvoorziening (lijfrente ter compensatie voor een pensioentekort) wordt per jaar bepaald volgens onderstaand systeem.

Jaarruimte

- Te benutten door de belastingplichtige die bij aanvang van het kalenderjaar nog geen 65 jaar is. De jaarruimte 2008 wordt berekend met de gegevens van het *voorafgaande* jaar (2007).
- Voor de berekening van de jaarruimte geldt de volgende formule:

$$17\% (IG - AF) - 7,5 A - F - BS$$

Voor de jaarruimte 2008 zijn de volgende gegevens nodig:

IG = Inkomensgrondslag 2007 bestaat uit de som van:

- Winst uit onderneming vóór toevoeging aan en afnemning van de oudedagsreserve en vóór de ondernemersaftrek;

- Het belastbare loon (inclusief bijtelling van de auto van de zaak);
- Het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden
- De belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen.

AF = De AOW-franchise 2008 is € 11.155 (2007: € 10.990)

A = Pensioenaangroei 2007 (zie hierna onder 5)

F = Dotatie aan de oudedagsreserve (FOR) 2007

BS = Betaalde premies voor vrijwillige elementen in een pensioenregeling (in 2007) uit werknemersspaarregeling

Let op:

- Premiegrondslag (PG) is (IG-AF) en bedraagt maximaal € 104.806 (voor 2007 € 150.957)
- Op de regel dat voor de berekening van de jaarruimte de gegevens van het voorafgaande jaar moeten worden gebruikt geldt één uitzondering: in het jaar van (gedeeltelijke) staking van de onderneming kan de ondernemer verzoeken de gegevens van het jaar van staken te gebruiken.

Jaarruimte 2008 en reserveringsruimte 2008 (jaarruimte 2001 tot en met 2007)

Fiscaal jaar	Franchise	Factor A	Overige gegevens	Voor berekening reserveringsruimte: jaarruimte verminderen met de in dat jaar afgetrokken premie voor lijfrente
2008	11.155	2007	2007	n.v.t.
2007	10.990	2006	2006	n.v.t.
2006	10.816	2005	2005	= jaarruimte en reserveringsruimte 2006
2005	10.719	2004	2004	= jaarruimte en reserveringsruimte 2005
2004	10.517	2003	2003	= jaarruimte en reserveringsruimte 2004
2003	10.517	2002	2002 of 2003 naar keuze	= jaarruimte en reserveringsruimte 2003
2002	10.203	2002	2002	= basisruimte, jaarruimte en reserveringsruimte 2002
2001	9.896	2001	2001	= basisruimte, jaarruimte en reserveringsruimte 2001

Reserveringsruimte

- Te benutten door de belastingplichtige die in de zeven jaar voorafgaande aan het kalenderjaar minder lijfrentepremies in aanmerking heeft genomen dan mogelijk was geweest op basis van de jaarruimte. Er moet rekening worden gehouden met eventueel reeds genoten lijfrenteaftrek.
- Het nog in aftrek te brengen bedrag bedraagt maximaal 17% van de premiegrondslag met een maximum van € 6.590 (2007 € 6.492). Dit bedrag wordt verhoogd tot € 13.016 (€ 12.823) voor diegene die bij aanvang van het kalenderjaar 55 jaar of ouder is.

Ondernemerslijfrenten

Omzetting fiscale oudedagsreserve (FOR)

Een ondernemer mag jaarlijks maximaal 12% van de winst aan de FOR doteren met een maximum van € 11.396. De belastingplichtige kan ervoor kiezen de oude-dagsreserve (gedeeltelijk) om te zetten in een lijfrente bij een verzekeringsmaatschappij. Ook is het mogelijk om de dotatie aan de FOR direct onder te brengen in een lijfrenteverzekering bij een verzekeraar. Uiteraard moet er daadwerkelijk een koopsom aan de verzekeraar worden overgemaakt.

Omzetting stakingswinst

Een belastingplichtige die een onderneming geheel of gedeeltelijk staakt kan de stakingswinst omzetten in een lijfrenteverzekering.

Maximaal bedrag lijfrenteaftrek:

- € 417.874 (€ 411.698) bij:
 - overdrachten door ondernemers van 60 jaar of ouder
 - overdrachten door invalide ondernemers
 - het staken van de onderneming door overlijden
- € 208.942 (€ 205.854) bij:
 - overdrachten door ondernemers van 50 tot 60 jaar
 - overdrachten door ondernemers indien de lijfrente-uitkeringen direct ingaan
- € 104.476 (€ 102.932) in overige situaties.

Deze maximale lijfrenteaftrek wordt verminderd met de:

- waarde van aanspraken uit beroepspensioenregelingen en aanspraken IOAZ;
- waarde van aanspraken op bedrijfsbeëindigingvergoeding;
- bedrag oudedagsreserve aan het begin van het jaar, vermeerderd met bedragen die eerder op het inkomen in mindering zijn gebracht wegens omzetting van de oudedagsreserve in een lijfrente;
- bedragen die eerder als basisruimte, jaarruimte of reserveringsruimte in aanmerking zijn genomen;
- bedragen die reeds eerder bij staking zijn afgetrokken;
- bedragen die eerder als 2^e, 3^e of 4^e tranche volgens de Wet IB 1964 in aanmerking zijn genomen.

4. Jaar van aftrek

Via een bij de aangifte inkomstenbelasting 2008 te maken keuze kan de belastingplichtige een premie of koopsom, betaald voor de hieronder genoemde datum, de premie of koopsom over het jaar 2008 aftrekken.

Aftrek	Terugwenteling voor
Jaarruimte	1 april 2009
Reserveringsruimte	1 april 2009
Omzetting oudedagsreserve	1 juli 2009
Omzetting stakingswinst	1 juli 2009

Om voor aftrek in aanmerking te komen moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

- Het aanvraagformulier dient tijdig, dat wil zeggen vóór de uiterste terugwentelingsdatum, door de verzekeringsmaatschappij te zijn ontvangen.
- De premie moet tijdig, dat wil zeggen vóór de uiterste terugwentelingsdatum, aan de verzekeraar betaald zijn.

Let op: premies betaald in 2008 voor een lijfrentespaarrekening of lijfrentebeleggingsrecht bij een bank of een beleggingsinstelling zijn niet terug te wentelen naar 2007.

5. Pensioenaangroei (Factor A)

De berekening van de pensioenaangroei (de factor A) hangt af van de pensioenregeling. Binnen pensioenregelingen wordt onderscheid gemaakt tussen salaris/diensttijdregelingen en beschikbare premieregelingen.

Salaris/diensttijdregeling

Bij een salaris/diensttijdregeling (middelloon of eindloonregeling met jaarlijks opbouwpercentage) wordt de aangroei berekend door de pensioengrondslag te vermenigvuldigen met het opbouwpercentage voor het levenslang ouderdomspensioen. In formule:

$$PG \times \% \text{ opbouw OP}$$

Sinds 01-01-2006 geldt een verhoging van de pensioenaangroei ingeval het pensioen op grond van de in de pensioenregeling vastgestelde ingangsdatum eerder ingaat dan bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd. De pensioenaangroei vanaf 2006 valt daardoor hoger uit dan de pensioenaangroei van voor het jaar 2006. De verhoging heeft pas gevolgen voor de jaarruimteberekening van 2007 (en verder), omdat de jaarruimteberekening van 2006 wordt berekend met de gegevens van 2005. Voor de berekening van de pensioenaangroei over 2006 wordt de uitkomst uit de formule vermenigvuldigd met de volgende factor:

Bij een in de pensioenregeling vastgestelde ingangsdatum	Is de factor
64 jaar of ouder, doch jonger dan 65 jaar	2 / 1,85
63 jaar of ouder, doch jonger dan 64 jaar	2 / 1,71
62 jaar of ouder, doch jonger dan 63 jaar	2 / 1,59
61 jaar of ouder, doch jonger dan 62 jaar	2 / 1,48
jonger dan 61 jaar	2 / 1,38

Beschikbare premieregeling

De pensioenaangroei op basis van een beschikbare premieregeling wordt bij de berekening van de jaarruimte vastgesteld met behulp van een staffel met leeftijdsafhankelijke factoren waarmee de op het kalenderjaar betrekking hebbende pensioenpremie moet worden vermenigvuldigd. Het percentage is uitgedrukt in een gezamenlijke premie voor het ouderdomspensioen, de premie voor het partnerpensioen en de vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid.

Met ingang van 01-01-2006 zijn de factoren verhoogd. De pensioenaangroei vanaf 2006 valt daardoor hoger uit dan de pensioenaangroei van voor het jaar 2006. De verhoging heeft pas gevolgen voor de jaarruimteberekening van 2007 (en verder), omdat de jaarruimteberekening van 2006 wordt berekend met de gegevens van 2005.

De toets of sprake is van een pensioentekort in een kalenderjaar wordt gedaan aan de hand van de pensioenaangroei die is gerealiseerd in het voorafgaande kalenderjaar. De pensioenuitvoerder(pensioenfonds/verzekeraar) moet de pensioenaangroei steeds uiterlijk 10 maanden na afloop van het kalenderjaar verstrekken hebben.

6. Afkoop van een lijfrente

Elke aanwending anders dan de aankoop van een toegestane lijfrentevorm (afkoop, vervreemding, verpanding, aankoop van een niet toegestane lijfrente), wordt gezien als afkoop. Het laten verstrijken van de redelijke termijn na expiratie (zes maanden bij een uitkering bij leven, twaalf maanden bij een uitkering bij overlijden) om tot aankoop van een lijfrente over te gaan, wordt gelijkgesteld met afkoop.

Gevolgen: de som van de in aftrek gebrachte premies wordt, inclusief het behaalde rendement, als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen bij het inkomen in box 1 geteld; over de waarde van de lijfrente wordt 20% revisierente geheven.

De verzekeraar is bij afkoop aansprakelijk voor de maximaal te betalen belasting alsmede voor de revisierente (boete) en is verplicht tot opgaaf aan de Belastingdienst. Vanwege deze aansprakelijkheid zullen levensverzekeraars bij een afkoop van een lijfrenteverzekering, niet de volledige waarde van de verzekering uitkeren. Pas als de aansprakelijkheid is vervallen, bijvoorbeeld om de belastingplichtige de schuld aan de belastingdienst heeft voldaan, zal de verzekeraar het volledige bedrag uitkeren.

Leeftijd belastingplichtige bij het begin van het kalenderjaar	Factor tot en met 2005	Factor vanaf 2006
15 jaar of ouder, doch jonger dan 20 jaar	0,30	0,36
20 jaar of ouder, doch jonger dan 25 jaar	0,24	0,30
25 jaar of ouder, doch jonger dan 30 jaar	0,20	0,25
30 jaar of ouder, doch jonger dan 35 jaar	0,17	0,21
35 jaar of ouder, doch jonger dan 40 jaar	0,14	0,17
40 jaar of ouder, doch jonger dan 45 jaar	0,12	0,14
45 jaar of ouder, doch jonger dan 50 jaar	0,10	0,12
50 jaar of ouder, doch jonger dan 55 jaar	0,08	0,10
55 jaar of ouder, doch jonger dan 60 jaar	0,07	0,08
60 jaar of ouder, doch jonger dan 65 jaar	0,05	0,07

Uitzondering bij banksparen

Bij het banksparen gelden dezelfde regels als bij de afkoop van een lijfrente. Hierbij geldt een uitzondering, namelijk het tegoed van een lijfrentespaarrekening dan wel de waarde van een lijfrentebeleggingsrecht mag in één termijn worden uitgekeerd, indien het bedrag lager is dan € 406,44 per jaar. In dat geval is er slechts inkomstenbelasting verschuldigd. Er is wel de verplichting tot opgaaf aan de Belastingdienst.

Revisierente

De revisierente bedraagt 20%, maar kan onder bepaalde omstandigheden verlaagd worden. Bij pensioen en gouden handdruk verzekering is een soortgelijke bepaling opgenomen. De revisierente wordt verlaagd als:

- de aanspraak minder dan tien jaar voor de oneigenlijke handeling bedongen is;
- de belastingplichtige aannemelijk maakt dat de heffingsrente minder zou bedragen indien het mogelijk zou zijn een navorderingsaanslag op te leggen over het jaar waarin de aanspraak is toegekend;
- de belastingplichtige daarom verzoekt.

De revisierente wordt in dat geval gelijk gesteld aan de heffingsrente.

7. Emigratie

Bij emigratie gelden in principe dezelfde gevolgen als bij afkoop, waarbij de heffing zeker wordt gesteld door middel van een conserverende aanslag. Alleen bij daadwerkelijke afkoop binnen tien jaar na emigratie wordt deze conserverende aanslag geïnd.

Als na de emigratie de lijfrente tot uitkering komt, kan de lijfrente-uitkering in Nederland zijn vrijgesteld. Bij de Belastingdienst Buitenland kan een verzoek vrijstelling inhouding loonbelasting/premie volksverzekeringen worden aangevraagd. De verzekeraar hoeft dan geen loonbelasting/premie volksverzekeringen op de lijfrente-uitkering in mindering te brengen. De lijfrente-uitkering is mogelijk wel belast in het woonland.

8. Box 3 lijfrente

Onder box 3 lijfrente wordt verstaan een lijfrenteverzekering waarvoor geen enkele premieaftrek is genoten. Sinds 01-01-2001 valt deze lijfrente onder de rendementsgrondslag van box 3. Daarmee is de waarde van de verzekering van jaar tot jaar belast volgens de systematiek van de vermogensrendementsheffing. De uitkeringen uit deze lijfrente zijn onbelast.

Lijfrenteverzekering afgesloten voor 01-01-2001

1. Lijfrenteverzekeringen gesloten tussen 16-10-1990 en 01-01-2001 (Brede herwaardering)

Voor een lijfrenteverzekering tegen koopsom geldt dat de uitkering wordt afgewikkeld volgens het Brede Herwaarderings-regime.

Voor een premiebetalende lijfrente geldt dat de premies aftrekbaar zijn voor zover het 2001-regime aftrek van de lijfrentepremie dat mogelijk maakt. Als uit hoofde van een lijfrenteverzekering die ten tijde van de invoering van de Wet IB 2001 al bestond en waarover een premie wordt betaald die groter is dan de maximale lijfrenteaftrek, dan valt het aftrekbare deel in box 1 en het niet aftrekbare deel in box 3.

Voor lijfrenteverzekeringen die reeds op 14-09-1999 bestonden en sindsdien niet meer zijn gewijzigd of verhoogd geldt dat deze volledig in box 1 vallen, mits het niet-aftrekbare deel van de premie niet groter is dan € 2.269. Dit deel valt in box 1 onder de werking van de saldomethode. Toepassing van de saldomethode betekent dat het bedrag aan betaalde premies belastingvrij wordt uitgekeerd en dat slechts over de waarde-aangroei belasting is verschuldigd. Indien het niet-aftrekbare deel van de premie maximaal € 2.269 bedraagt vindt er geen splitsing plaats in een box 1 deel en in een box 3 deel, maar blijft de gehele verzekering in box 1. Dit is geen keuzemogelijkheid, maar is wettelijk vastgelegd.

De saldomethode blijft tot 01-01-2021 gelden voor het niet-afgetrokken deel in de premie, betaald na 01-01-2001, van maximaal € 2.269 per jaar en per verzekering.

2. Lijfrenteverzekeringen gesloten voor 01-01-1992 (pre-Brede herwaardering)

De premies van lijfrenteverzekeringen tegen premiebetaling, gesloten voor 16-10-1990 of tegen koopsom tot 01-01-1992 zijn niet meer aftrekbaar. Ook niet in geval van een pensioentekort op basis van het nieuwe regime omdat de Wet IB 2001 een dergelijke verzekering niet als lijfrenteverzekering aanmerkt.

Verzekeringen met een jaarlijkse premie tot en met € 2.269 vallen in box 1 onder de werking van de saldomethode (tot 01-01-2021). Toepassing van de saldomethode betekent dat het bedrag aan betaalde premies belastingvrij wordt uitgekeerd en dat slechts over de waarde-aangroei belasting is verschuldigd. Verzekeringen met een premie van meer dan € 2.269 dienen fiscaal te worden gesplitst. De waarde van de verzekering die is toe te rekenen aan de premie boven € 2.269 valt in box 3 onder de vermogensrendementsheffing. Voor oud regime lijfrenteverzekeringen worden geen eisen gesteld aan de uitkering. Een sterftkans van 1% is voldoende om de minimale duur van de uitkeringen vast te stellen. De begunstiging van de termijnen is vrij te kiezen.

De termijnen worden bij de begunstigde belast. De verzekeraar is inhoudingsplichtig voor loonbelasting en premieheffing.

Elke aanwending anders dan de aankoop van een lijfrente (afkoop, vervreemding, verpanding, aankoop van een niet toegestane lijfrente), wordt gezien als afkoop. Bij afkoop is de waarde van de verzekering belast in box 1. De verzekeraar is bij afkoop verplicht tot opgaaf aan de Belastingdienst. Het laten verstrijken van de redelijke termijn (zes maanden bij een uitkering bij leven, twaalf maanden bij een uitkering bij overlijden) om tot aankoop van een lijfrente over te gaan, wordt gelijkgesteld met afkoop. Er is bij afkoop geen reviserende verschuldigd.

3. Saldolijfrente

Onder saldolijfrente wordt verstaan een lijfrenteverzekering waarvoor geen enkele premieaftrek is genoten.

Gesloten na 14-09-1999 maar vóór 01-01-2001

De saldolijfrente gesloten na 14-09-1999 valt vanaf 01-01-2001 in box 3. De uitkeringen uit deze lijfrente zijn onbelast. Voorts moest in 2001 over het rentebestanddeel afgerekend worden met de fiscus. Het verschil tussen de waarde op 31-12-2000 en de gestorte koopsom (premies) werd belast in box 1. Op verzoek tegen het bijzondere tarief van 45%.

Gesloten vóór 14-09-1999

De vóór 14-09-1999 als saldolijfrente gesloten verzekering wordt ook na 01-01-2001 volgens de saldomethode behandeld. De lijfrentetermijnen zijn pas belast zodra zij uitkomen boven het niet aftrekbare deel van de koopsom.

Wel hadden de verzekeringnemers van de mogelijkheid om op verzoek in 2001 over het rentebestanddeel af te rekenen met de fiscus. Het verschil tussen de waarde op 31-12-2000 en de gestorte koopsom (premies) werd dan belast. Op verzoek tegen het bijzondere tarief van 45%.

De lijfrente valt vanaf 01-01-2001 in box 3 onder de vermogensrendementsheffing. Wanneer de verzekeringnemer niet gekozen heeft voor afrekenen in 2001 dan wordt de lijfrente behandeld als voorheen. In 2021 wordt, indien de verzekering dan nog bestaat, alsnog verplicht afgerekend over het rentebestanddeel. Op verzoek tegen het bijzondere tarief van 45%. De uitkeringen uit deze verzekering zijn dan verder onbelast.

Slechts in die gevallen waarin tussen 14-09-1999 en 01-01-2001 per jaar meer dan € 2.269 aan premie is betaald, geldt een afwijkende behandeling. In dat geval is over het rentebestanddeel in dat meerdere, op 01-01-2001 verplicht afgerekend.

Gouden handdruk

1. Uitkering ineens of een stamrecht

Een ontslagvergoeding, ook wel gouden handdruk genoemd, kan ineens worden genoten en vormt dan belastbaar inkomen. Als alternatief kan een recht op periodieke uitkeringen worden verzekerd. Dan is niet de uitkering van de werkgever belast maar zijn de periodieke termijnen uit de verzekering belast.

Als besteding van de gouden handdruk zijn er twee verzekeringsmogelijkheden voor de aanspraak op periodieke uitkeringen:

- een **dadelijk ingaande periodieke uitkering** (zuiver stamrecht);
- een zogenaamd 'gericht stamrecht': **uitstel van de periodieke uitkeringen** via een garantieverzekering of een beleggingsverzekering. De periodieke uitkering is in dit geval uitgesteld via een kapitaalverzekering met een zogenaamde stamrechtclausule. Dit is een uitgestelde periodieke uitkering op het leven van een vooraf aangewezen verzekerde, namelijk de werknemer.

De omvang van de termijnen wordt vastgesteld op de ingangsdatum van de periodieke uitkering aan de hand van het per die datum ter beschikking komende kapitaal. De op de ingangsdatum van de periodieke uitkering aan te kopen termijnen mogen weer iedere vorm hebben. Dus een dadelijk ingaande of een uitgestelde, al dan niet tijdelijke periodieke uitkering rekening houdend met 1% sterftkans. De uiterste ingangsdatum van de termijnen is het jaar waarin de werknemer 65 wordt.

De verzekeraar is inhoudingsplichtig voor loonbelasting, premieheffing en voor de inkomensafhankelijke bijdrage voor de zorgverzekering bij uitkeringen, ongeacht in welke vorm die uitkeringen plaatsvinden.

2. Kring van begunstigden voor het stamrecht

De kring van begunstigden is beperkt. Begunstigde voor de uitkering bij leven is de ex-werknemer.

De begunstigde(n) voor de uitkering bij overlijden van de verzekerde zijn achtereenvolgens:

- de weduwe/weduwnaar/geregistreerd partner van de verzekerde;
- de op de polis met naam en geboortedatum aangetekende begunstigde voor zover deze de gewezen echtgenoot/geregistreerd partner van de verzekerde is en/of degene is met wie de verzekerde duurzaam een gezamenlijke huishouding voert of heeft gevoerd en met wie geen bloed of aanverwantschap in de rechte lijn bestaat;
- de eigen kinderen, stiefkinderen of pleegkinderen van de verzekerde die de leeftijd van 30 jaar nog niet hebben bereikt.

3. Stamrecht mag niet lijken op regeling voor vervroegde uittreding

Wanneer het dienstverband na 01-01-2006 is beëindigd kan de Belastingdienst zich op het standpunt stellen dat sprake is van een regeling voor vervroegde uittreding (RVU). In dat geval is niet alleen de uitkering uit het stamrecht belast, maar is de werkgever ook 26% loonbelasting (eindheffing) verschuldigd over de ontslagvergoeding.

Er is sprake van een vervroegde uittreding indien de ontslaguitkering bedoeld is om eerder te stoppen met werken. Dit wordt getoetst op het moment dat het stamrecht wordt toegekend. Op het moment dat de uitkeringen ingaan, hoeft er geen toetsing plaats te vinden. Om te toetsen of er sprake is van een RVU, dient de werkgever de zogenaamde kwalitatieve of de kwantitatieve toetsen toe te passen. Meest logisch is om eerst de kwalitatieve toets toe te passen. Slechts als de kwalitatieve toets geen of onvoldoende uitsluitel biedt, kan via de kwantitatieve toets wellicht nog blijken dat geen sprake is van een RVU.

1. Kwalitatieve toets

Op basis van deze toets is er geen sprake van een RVU in geval van:

- interne reorganisatie indien daarbij geen aanvullende regeling voor oudere werknemers is getroffen en de ontslagen werknemers een afspiegeling van het personeelsbestand zijn, of
- bij individueel ontslag indien dit niet leeftijdsgerelateerd is.

2. Kwantitatieve toets

Hier wordt de omvang van de ontslagvergoeding in relatie tot de leeftijd getoetst. Er is geen sprake van een RVU als:

- er wordt voldaan aan de 55-jaar toets: hiertoe moet actuariael berekend worden of een direct ingaande gelijkblijvende uitkering, eindigend op de dag voordat de werknemer 55 wordt, per jaar minder is dan 100% van het laatstverdiende loon, of
- er wordt voldaan aan de 70% toets, dit betekent dat actuariael berekend moet worden of de jaarlijkse uitkeringen van de ontslagdatum tot twee jaar voor de pensioendatum (uiterlijk 65 jaar) minder bedragen dan 70% van het laatstgenoten loon. Bij de berekening van de jaarlijkse uitkering dient naast het stamrecht ook rekening te worden gehouden met andere uitkeringen uit de betreffende dienstbetrekking en de WW, ZW, WAO/WIA, VUT en levensloop.

4. Revisierente

Bij oneigenlijke handelingen met een gouden handdruk verzekering is revisierente verschuldigd. De revisierente bedraagt 20% van de waarde van de aanspraak en wordt onder andere verschuldigd als de verzekering:

- Afgekocht wordt: bij een gedeeltelijke afkoop wordt de gehele waarde van de verzekering als afkoopsom in box 1 belast. De revisierente zal in dat geval over de gehele afkoopsom verschuldigd zijn.
- Niet meer aan de voorwaarden voldoet, die golden op het moment dat de periodieke uitkering toegekend werd. Bij een gouden handdruk verzekering die na 01-01-1995 tot stand gekomen is, is dat bijvoorbeeld het geval als er een begunstigde op de polis opgenomen wordt, die niet behoort tot de kring van de gerechtigden.
- Vervreemd wordt, tenzij deze vervreemding plaatsvindt in het kader van echtscheiding of beëindiging van de samenleving.

De revisierente bedraagt 20%, maar kan onder bepaalde omstandigheden verlaagd worden (zie bij lijfrente onder punt 6).

Indien een verzekeringnemer de wens heeft om de verzekering af te kopen, kan revisierente voorkomen worden door een tijdelijke periodieke uitkering te bedingen met een sterftekans van minimaal 1%. Op deze manier kan de klant veelal op relatief korte termijn beschikken over de waarde van de verzekering.

Werknemerssparen

Spaarloonregeling

1. Voorwaarden

De spaarloonregeling is een schriftelijke regeling tussen werknemer en werkgever. De deelname dient open te staan voor tenminste 75% van de in dienstbetrekking staande werknemers. Voor de DGA gelden aanvullende voorwaarden.

De werkgever houdt het spaarloon in op het brutoloon van de werknemer tot een maximum van € 613 per jaar. Dit spaarloon dient tenminste 4 jaar op een geblokkeerde rekening te staan. Na de blokkeringstermijn mag het geld door de werknemer belastingvrij worden opgenomen. Tussentijdse opname mag alleen voor de erkende deblokkeringsmogelijkheden (zie punt 2). Overigens kan de vrijstelling worden verdubbeld als het spaarloon wordt genoten in aandelenoptierechten of aandelen.

Voorwaarde voor deelname aan de spaarloonregeling is dat de werknemer op 1 januari van het betreffende jaar in dienstbetrekking staat tot de werkgever. Aan spaarloon kan worden deelgenomen bij één werkgever. Als er twee werkgevers zijn, is dit de werkgever die de loonheffingskorting toepast.

De spaarloonrekening valt in box 3. Gedurende de blokkeringstermijn is de waarde van de werknemersspaarrekening vrijgesteld, voor zover deze het bedrag van € 17.025 niet overschrijdt.

Heffing bij de werkgever

De werkgever is 25% loonbelasting (eindheffing) verschuldigd over spaarloonbedragen.

2. Deblokkeringsmogelijkheden

Het spaarloonsaldo mag tussentijds belastingvrij gedeblokkeerd worden voor de wettelijk erkende deblokkeringsdoelen. Voorwaarde hierbij is dat de betreffende deblokkeringsmogelijkheid ook in het spaarloonreglement is opgenomen. In de wet zijn de volgende deblokkeringsmogelijkheden opgenomen:

- aankoop eigen woning (hoofdverblijf);
- aankoop effecten;
- looncompensatie bij onbetaald verlof;
- premies voor een niet verpande kapitaalverzekering;
- premies voor een lijfrente voor een meerderjarig invalide (klein)kind;
- premies voor een (tijdelijke) oudedagslijfrente;
- vrijwillige premies ingevolge een pensioenregeling;
- starten van een eigen bedrijf;
- opleidings- en studiekosten;
- kinderopvang.

3. Relatie met levensloopregeling

De werknemer moet jaarlijks kiezen tussen deelnemen aan de spaarloonregeling of de levensloopregeling. De werknemer kan gedurende het jaar niet op een gemaakte keuze terugkomen.

Levensloopregeling

1. Deelname

Deelname aan een levensloopregeling is sinds 01-01-2006 een wettelijk recht voor werknemers (inclusief de DGA). De levensloopregeling staat niet open voor zelfstandige ondernemers. De levensloopregeling creëert geen recht op verlof. Opname van verlof blijft een zaak van overleg tussen werkgever en werknemer. Levensloopproducten mogen worden aangeboden door banken, verzekeraars, CAO-fondsen, dochters van pensioenfondsen en beleggingsinstellingen.

2. Omkeerregel

De levensloopregeling is een fiscale spaarregeling op basis van de omkeerregel. De werknemer spaart vanuit zijn brutoloon. Het gespaarde tegoed is een inkomensvoorziening voor een periode van (gedeeltelijk) onbetaald verlof. De belastingheffing wordt uitgesteld tot het moment van opname van het levenslooptegoed. Dit geldt ook voor de inkomensafhankelijke bijdrage voor de zorgverzekeringswet.

De omkeerregel geldt niet voor de premies werknemersverzekeringen. Over de inleg zijn wel premies werknemersverzekeringen verschuldigd. Dit zijn de premies voor de WW en de WIA. Deze premies worden ingehouden tot een maximaal premieloon. Voor werknemers met een salaris hoger dan het maximale premieloon hoeft over de inleg in de levensloopregeling geen premie werknemersverzekeringen te worden ingehouden. Voor deze mensen is deelname aan de levensloopregeling derhalve financieel voordeliger dan voor de lagere inkomens. Overigens beïnvloedt deelname aan de levensloopregeling het recht op een uitkering (zoals WW en WIA) niet. Over de levenslooptekeningen zijn geen premies werknemersverzekeringen verschuldigd en de werknemer behoudt in principe het recht op een uitkering.

De levenslooptekening valt in box 1. De waarde van het tegoed wordt dus niet in box 3 belast.

3. Maximale inleg

Werknemers kunnen vanuit het brutoloon maximaal 12% per jaar sparen tot een maximum spaarsaldo van 210% van hun bruto jaarloon van het voorgaande jaar. Het is toegestaan uit te gaan van het op de jaaropgave vermelde loon. De 12% geldt voor de storting van de werkgever en werknemer tezamen. Wanneer een werkgever een bijdrage verstrekt moet deze bijdrage ook in dezelfde mate worden verstrekt aan de andere werknemers, dus ook aan degenen die niet deelnemen aan de levensloopregeling.

Als het spaarsaldo op 1 januari hoger is dan 210% van het jaarloon over het voorgaande kalenderjaar, mag een werknemer geen bedragen meer inleggen in de levensloopregeling. Het spaarsaldo mag door oprenting wel meer bedragen dan 210%.

Voor werknemers die op 01-01-2005 ouder zijn dan 50 maar jonger dan 55 jaar, bestaat er een ruimere stortingsmogelijkheid. Zij mogen meer dan 12% van hun bruto jaarloon sparen. Het maximum van 210% van het bruto jaarloon voor het totale tegoed blijft wel gelden.

Werknemers van wie de pensioenregeling de mogelijkheid biedt tot afkoop van prepensioenrechten en die van deze mogelijkheid gebruikmaken, kunnen hun afgekochte prepensioenrechten zonder belastingheffing doorstorten in de levensloopregeling. Voor deze doorstorting geldt in dat jaar niet het maximum van 12% van het bruto jaarloon. Het maximum van 210% van het bruto jaarloon voor het totale tegoed blijft wel gelden.

4. Opname

Het spaartegoed kan voor alle vormen van verlof (ook vervroegde uittreding) worden aangewend. Gedurende het verlof dient de dienstbetrekking te blijven bestaan.

Bij opname van het tegoed van de levensloopregeling is de opname belast met loonbelasting. Tevens is nu ook de inkomensafhankelijke bijdrage voor de zorgverzekeringswet verschuldigd. Indien het tegoed overeenkomstig de voorwaarden wordt opgenomen, dan is bij opname de levensloopverlofkorting van toepassing. Deze korting is gerelateerd aan het op te nemen tegoed, met in 2008 een maximum van € 191 per deelgenomen jaar. De werkgever is inhoudingsplichtig en moet de levenslooptekening aan de werknemer uitkeren.

Behalve voor verlof kan het tegoed ook worden aangewend voor het pensioen. Deze omzetting dient voor de 65-jarige leeftijd te geschieden en het pensioen moet ook na de omzetting binnen de fiscale grenzen van de pensioenregeling blijven. Bij inzet van het levenslooptegoed in een pensioenregeling bestaat geen recht op de levensloopverlofkorting.

Indien de levensloopregeling niet meer voldoet aan de voorwaarden of wordt afgekocht dan wordt de hele aanspraak tot het loon gerekend. De levensloopverlofkorting is niet van toepassing. Er is echter geen reviserende verschuldigd.

Wie deelneemt aan de levensloopregeling en ouderschapsverlof opneemt krijgt een fiscale tegemoetkoming in de vorm van een heffingskorting ter hoogte van 50% van het bruto wettelijk minimumdagloon per opgenomen verlofdag. De ouderschapsverlofkorting bedraagt ongeveer € 30 per dag.

5. Relatie met spaarloon

De werknemer moet jaarlijks kiezen tussen deelnemen aan de spaarloonregeling of de levensloopregeling. De keuze moet jaarlijks vóór 1 januari aan de werkgever kenbaar gemaakt zijn.

Eigen woning

Fiscale behandeling eigen woning

De eigen woning valt in box 1. De inkomsten uit de eigen woning bestaan uit de bijtelling volgens het eigenwoningforfait en de op deze voordelen drukkende aftrekbare kosten. (Vooral eigenwoningrente en de kosten van de lening).

Indien de voordelen uit de eigen woning meer bedragen dan de op deze voordelen drukkende kosten, geeft de wet een aftrek ter grootte van dit saldo. Dit wordt de aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld genoemd en leidt er feitelijk toe dat het eigenwoningforfait niet tot het inkomen behoort.

Eigenwoningforfait

De voordelen uit de eigen woning, die het hoofdverblijf is van de belastingplichtige, worden in de belastingheffing betrokken. Het voordeel - het eigenwoningforfait - wordt vastgesteld met behulp van onderstaande tabel.

Het eigenwoningforfait is een bepaald percentage van de WOZ-waarde van de woning. De afkorting WOZ staat voor Wet waardering onroerende zaken. De WOZ-waarde staat op de WOZ-beschikking die de gemeente verstuurt. Het berekende eigenwoningforfait kan niet hoger zijn dan € 9.300.

Rente en kosten van (hypothecaire) geldleningen

Rente en kosten, die zijn betaald voor geldleningen die zijn afgesloten voor het kopen van de eigen woning, voor de verbetering of het onderhoud van de eigen woning zijn onder voorwaarden aftrekbaar.

Deze rente is maximaal 30 jaar aftrekbaar. Als de lening is afgesloten vóór 01-01-2001, gaat de termijn van 30 jaar in op 01-01-2001.

Afsluitprovisie

Afsluitprovisie die is voldaan ter zake van schulden die zijn aangegaan voor de verwerving, verbetering of onderhoud van de eigen woning is aftrekbaar tot maximaal 1,5% van de aangegane schuld met een maximum van € 3.630. Wanneer de afsluitprovisie dit maximum overschrijdt, volgt het meerdere het regime van de vooruitbetaalde rente.

Vooruitbetaalde rente

Rente die is vooruitbetaald over een tijdvak dat eindigt vóór 1 juli van het volgende kalenderjaar, is volledig aftrekbaar in het jaar van betaling. Wanneer rente vooruit wordt betaald die betrekking heeft op een langere periode, is de rente naar evenredigheid aftrekbaar in het jaar van betaling. Het nog niet afgetrokken bedrag mag dan in gelijke delen in de volgende jaren in aftrek worden gebracht.

Wanneer de belastingplichtige overlijdt voordat alle betreffende jaren zijn verstreken, dan is het restant aftrekbaar in het jaar van overlijden.

WOZ-waarde van de woning meer dan	Maar niet meer dan	Forfaitpercentage
-	12.500	0
12.500	25.000	0,20
25.000	50.000	0,30
50.000	75.000	0,40
75.000	en hoger	0,55

Bijleenregeling

Indien door verhuizing naar een nieuwe duurdere woning de hypotheekschuld wordt verhoogd, wordt de aftrek van de hypotheekrente alleen toegestaan voor zover de hypotheekverhoging nodig is om het verschil tussen de aankoopprijs van de nieuwe woning (inclusief verwervingskosten) en de opbrengst van de oude (na aftrek van kosten) te financieren.

Indien er een goedkopere woning wordt aangeschaft, kan men de rente over maximaal de hoogte van hypotheekschuld van de verkochte woning af blijven trekken. Uiteraard tot maximaal de aankoopsom van de nieuwe woning.

Onder eigenwoningschuld wordt verstaan het gezamenlijke bedrag van de schulden die zijn aangegaan voor de verwerving, verbetering of onderhoud van een eigen woning verminderd met de eigen woning reserve van de belastingplichtige en/of de fiscale partner.

Werkruimte in de eigen woning

Een ruimte wordt fiscaal als werkruimte behandeld als deze een zelfstandig gedeelte van een woning vormt en intensief wordt gebruikt voor de verwerving van inkomen. De werkruimte moet een zodanige zelfstandigheid bezitten dat de ruimte duidelijk te onderscheiden is door uiterlijke kenmerken. Daarbij kan gedacht worden aan een eigen opgang of ingang, maar daarnaast kunnen ook de voorzieningen in de werkruimte van belang zijn ter bepaling van de zelfstandigheid. In dat verband kan bijvoorbeeld gedacht worden aan eigen sanitair. Een substantieel deel van het inkomen moet in de zelfstandige ruimte worden verdiend. Als men ook over een werkruimte elders beschikt, moet tenminste 70% van het inkomen in de ruimte thuis worden verdiend. Als men niet elders de beschikking heeft over een werkruimte, moet tenminste 30% van het inkomen in de ruimte thuis worden verdiend. Maximaal aftrekbaar is 4% van de waarde over de werkruimte (bij huurwoningen: een deel van de huur) plus een evenredig deel van de kosten die in huurverhoudingen door een huurder zouden worden betaald.

Een onzelfstandige werkruimte (slaapkamer, zolderkamer) en een zelfstandige werkruimte waarin onvoldoende wordt gewerkt, blijven onderdeel van de eigen woning en daarmee van de regeling van het eigenwoningforfait.

Kapitaalverzekering eigen woning

Voor informatie over de kapitaalverzekering eigen woning, zie onder Levensverzekering.

Vrijstelling kamerverhuur

Indien de eigen woning (gedeeltelijk) wordt verhuurd, verliest de woning het karakter van eigen woning en verhuist van box 1 naar box 3. Hierop geldt een uitzondering bij tijdelijke verhuur en bij kamerverhuur.

De inkomsten uit kamerverhuur zijn vrijgesteld indien cumulatief is voldaan aan de volgende vereisten:

1. de verhuurde woonruimte moet deel uitmaken van de woning die de belastingplichtige tot hoofdverblijf dient;
2. de verhuurde woonruimte vormt niet een zelfstandige woning;
3. het gaat om verhuur die niet van korte duur is;
4. de bruto voordelen bedragen niet meer dan het vrijstellingsbedrag van € 4.065;
5. zowel de belastingplichtige als degene aan wie de woonruimte verhuurd is, zijn gedurende de tijd van de huurperiode als ingezetene op het woonadres van de woning ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens.

Overdrachtsbelasting

De overdrachtsbelasting bedraagt 6% van de waarde van de over te dragen onroerende zaak.

Bij echtscheiding kan er sprake zijn van een vrijstelling van overdrachtsbelasting. Diegene die het huis verkrijgt, betaalt de ander de helft van de vrije verkoopwaarde minus de helft van de hypotheekschuld. Wanneer er sprake is van gemeenschap van goederen, dan is er geen overdrachtsbelasting verschuldigd over het deel dat wordt overgedragen. Van de toedeling moet in ieder geval een notariële akte worden opgemaakt die wordt ingeschreven in de registers van het kadaster. De toedeling wordt vaak vastgelegd in een 'akte van scheiding en deling'.

Samenwonenden die gezamenlijk eigenaar zijn en mensen die gehuwd zijn op huwelijkse voorwaarden, betalen geen overdrachtsbelasting als het huis op één van beider namen komt te staan en de eigendomsverhouding lag tussen de 40% en 60%. Voorwaarde is bovendien dat het huis destijds samen is gekocht. In de overige gevallen moet dus wel overdrachtsbelasting worden betaald.

Inkomstenbelasting 2008

Percentages inkomstenbelasting en premies volksverzekering

Box 1: gecombineerd belastingtarief voor personen jonger dan 65 jaar (binnenlands belastingplichtigen)

Bij een inkomen van meer dan (beginbedrag van de schijf)	Tot en met	Bedraagt de verschuldigde belasting en premie	Plus van het meerdere boven het beginbedrag
-	17.579	-	33,60% (2,45% belasting en 31,15% premies)
17.579	31.589	5.906	41,85% (10,7% belasting en 31,15% premies)
31.589	53.860	11.769	42%
53.860	-	21.122	52%

Box 1: gecombineerd belastingtarief voor personen van 65 jaar of ouder (binnenlands belastingplichtigen)

Bij een inkomen van meer dan (beginbedrag van de schijf)	Tot en met	Bedraagt de verschuldigde belasting en premie	Plus van het meerdere boven het beginbedrag
-	17.579	-	15,70% (2,45% belasting en 13,25% premies)
17.579	31.589	2.759	23,95% (10,7% belasting en 13,25% premies)
31.589	53.860	6.114	42%
53.860	-	15.467	52%

Belastingtarief in 65^e jaar

Wie in 2008 65 jaar wordt, is tot de maand van de 65e verjaardag het 33,60% - respectievelijk 41,85% - tarief verschuldigd; voor de rest van het jaar geldt het 15,70% - respectievelijk 23,95% - tarief. Voor de eerste en tweede tariefschijf gelden dan voor het gehele jaar de volgende percentages.

65 in	1 ^e schijf	2 ^e schijf	65 in	1 ^e schijf	2 ^e schijf
Januari	15,70	23,95	Juli	24,65	32,90
Februari	17,19	25,44	Augustus	26,14	34,39
Maart	18,68	26,93	September	27,63	35,88
April	20,17	28,42	Oktober	29,12	37,37
Mei	21,66	29,91	November	30,61	38,86
Juni	23,15	31,40	December	32,10	40,35

Box 1: belastingtarief voor buitenlands belastingplichtigen

Bij een inkomen van meer dan (beginbedrag van de schijf)	Tot en met	Bedraagt de verschuldigde belasting en premie	Plus van het meerdere boven het beginbedrag
-	17.579	-	2,45%
17.579	31.589	430	10,70%
31.589	53.860	1.929	42%
53.860	-	11.282	52%

Inkomstenbelasting in box 2

In deze box wordt het inkomen uit aanmerkelijk belang belast. Het tarief hiervoor bedraagt 25%.

Inkomstenbelasting in box 3

In deze box wordt het voordeel uit sparen en beleggen belast. Hiertoe wordt over het gemiddelde saldo van de bezittingen en de schulden van een fictief rendement uitgegaan. Dit fictieve rendement is vastgesteld op 4%. Over de uitkomst wordt een vast percentage inkomstenbelasting van 30% toegepast. Dit leidt tot een gecombineerd belastingtarief van 1,2%.

Heffingskortingen

Betaling

De heffingskorting komt in mindering op de verschuldigde inkomstenbelasting. De heffingskorting kan niet meer bedragen dan de verschuldigde belasting en premie.

Partners hebben ieder zelfstandig recht op deze heffingskorting. Zij kunnen deze korting niet overdragen aan hun partner. Als één van de partners geen of weinig inkomsten heeft en dus zijn eigen heffingskorting niet (helemaal) gebruikt, kan hij onder bepaalde voorwaarden (een deel van) het bedrag rechtstreeks uitbetaald krijgen door de Belastingdienst. Voorwaarde voor uitkering is dat de partner van belastingplichtige voldoende inkomen heeft en voldoende belasting betaalt.

De heffingskorting bestaat uit een aantal met name genoemde kortingen. Voor elke korting gelden specifieke voorwaarden.

Arbeidskorting

Recht op de arbeidskorting bestaat voor wie loon, winst uit onderneming of resultaat uit overige werkzaamheden geniet. Het moet gaan om inkomsten uit tegenwoordige arbeid (pensioen of lijfrente-uitkering kwalificeren derhalve niet voor de arbeidskorting). De hoogte van de arbeidskorting is afhankelijk van het gezamenlijk bedrag van de hiervoor bedoelde inkomsten uit tegenwoordige arbeid (de arbeidskortinggrondslag). Voor ouderen vanaf 57 jaar geldt een hogere arbeidskorting.

Kinderkorting

De kinderkorting is vanaf 2008 vervangen door de kindertoeslag. Met ingang van 1 januari 2008 vervalt de kinderkorting. In plaats daarvan wordt de kindertoeslag ingevoerd. De reden voor de wijziging is dat sommige huishoudens die te weinig belasting betalen niet of niet helemaal gebruik konden maken van hun recht op kinderkorting.

(Aanvullende) combinatiekorting

De combinatiekorting geldt voor belastingplichtigen die met inkomen uit tegenwoordige arbeid een inkomen genieten van meer dan € 4.542 of in aanmerking komen voor de zelfstandigenaftrek voor ondernemers en tot wiens huishouden gedurende tenminste zes maanden een kind van jonger dan 12 jaar behoort. Deze leeftijd wordt bepaald aan het begin van het kalenderjaar. Als beide ouders aan de voorwaarden voldoen, hebben ze allebei recht op deze korting.

De minst verdienende partner die recht heeft op de combinatiekorting, heeft ook recht op de aanvullende combinatiekorting. Deze heffingskorting geldt eveneens voor de werkende alleenstaande ouder die recht heeft op de combinatiekorting.

Heffingskorting	Bedrag per jaar	
	Tot 65	65 plus
Algemene heffingskorting	2.074	970
Arbeidskorting	Maximaal 1.443	-
Arbeidskorting 57 tot 60 jaar (leeftijd begin kalenderjaar)	1.697	-
Arbeidskorting 60 tot 62 jaar	1.949	-
Arbeidskorting 62 jaar en ouder	2.201	1.029
Combinatiekorting	112	54
Aanvullende combinatiekorting	746	350
Alleenstaande ouderkorting	1.459	683
Aanvullende alleenstaande ouderkorting	Maximaal 1.459	683
Ouderenkorting (maximaal verzamelinkomen 31.757)	-	486
Alleenstaande ouderenkorting	-	555
Jonggehandicaptenkorting	666	-
Levensloopverlofkorting (per jaar van deelneming)	191	-
Ouderschapsverlofkorting (per dag)	± 30	
Maatschappelijke beleggingen (max. 54.223)	1,3%	1,3%
Beleggingen in durfkapitaal (max. 54.223)	1,3%	1,3%

(Aanvullende) alleenstaande-ouderkorting

Deze korting geldt voor degene die in het kalenderjaar gedurende meer dan zes maanden geen partner heeft en een huishouding voert met een kind dat door de belastingplichtige in belangrijke mate (>70%) wordt onderhouden. Het kind dient ook bij deze ouder te worden ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens. Het kind moet aan het begin van het jaar 27 jaar of jonger zijn.

Degene die de alleenstaande-ouderkorting geniet, tegenwoordige arbeid verricht en het betreffende kind bij aanvang van het kalenderjaar jonger is dan 16 jaar, kan gebruikmaken van de aanvullende alleenstaande ouderkorting. De korting bedraagt 4,3% over het buitenshuis verdiende inkomen met een maximum van € 1.459.

(Alleenstaande) ouderenkorting

De ouderenkorting geldt voor iedere belastingplichtige die op 31 december van het jaar 65 of ouder is en een verzamelinkomen heeft van maximaal € 32.234. De alleenstaande ouderenkorting geldt voor degene die recht heeft op een AOW-uitkering voor alleenstaanden. Hiervoor geldt geen maximum inkomensgrens.

Jonggehandicaptenkorting

Belastingplichtigen die in aanmerking komen voor een uitkering op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (een Wajonguitkering) hebben recht op de jonggehandicaptenkorting, tenzij voor hen de ouderenkorting geldt.

Levensloopverlofkorting

Bij een reguliere opname van levenslooptegoed op grond van een levensloopregeling heeft men recht op een levensloopverlofkorting. Deze levensloopverlofkorting is gelijk aan het bedrag van het opgenomen levenslooptegoed, maar ten hoogste € 191 per jaar waarin is gestort in de levensloopregeling. Bedragen aan levensloopverlofkorting die in voorafgaande jaren al zijn genoten worden in mindering gebracht.

Ouderschapsverlofkorting

De ouderschapsverlofkorting geldt voor de belastingplichtige die gebruikmaakt van zijn wettelijk recht op ouderschapsverlof en deelneemt aan de levensloopregeling. De korting wordt berekend door het aantal dagen opgenomen ouderschapsverlof in het kalenderjaar te vermenigvuldigen met 50% van het wettelijk bruto minimumloon per opgenomen verlofjaar. De korting bedraagt niet meer dan de terugval in het belastbare loon in 2008 ten opzichte van 2007.

Korting voor maatschappelijke beleggingen

Deze korting geldt voor de belastingplichtige die belegt in maatschappelijke beleggingen (groene beleggingen en sociaal-ethische beleggingen) en bedraagt 1,3% van het bedrag dat daarvoor gemiddeld is vrijgesteld op grond van de bepalingen in box 3.

Korting voor beleggingen in durfkapitaal

Deze korting geldt voor de belastingplichtige die belegt in direct durfkapitaal en in culturele beleggingen en bedraagt 1,3% van het bedrag dat daarvoor gemiddeld is vrijgesteld op grond van de bepalingen in box 3.

Aanslag- en teruggaafgrens inkomstenbelasting

Een aanslag wordt opgelegd in alle gevallen waarin meer dan € 42 per jaar moet worden bijbetaald.

De grens voor teruggaaf op verzoek, op grond van teveel ingehouden voorheffingen en de voorlopige teruggaven is € 13.

Box 3: vermogensrendementsheffing

Het vermogen dat niet in box 1 of box 2 valt, wordt in box 3 geplaatst. In box 3 wordt het gemiddelde saldo van de bezittingen en schulden belast. Belastingplichtigen en hun partner kunnen het vermogen over hen beiden verdelen in de verhouding die zij bij hun aangifte kiezen.

Vrijstellingen

Bezittingen en schulden zijn belast tegen de waarde in het economische verkeer. Alleen de tweede woning, die de belastingplichtige in belangrijke mate (>70%) ter beschikking staat, wordt gewaardeerd tegen de WOZ-waarde. Voor effecten opgenomen in de Officiële prijscourant (uitgegeven door Euronext Amsterdam N.V.) geldt de notering in deze courant als waarde.

Vrijgesteld zijn:

- bossen, natuurterreinen, aangewezen landgoederen;
- voorwerpen van kunst en wetenschap;
- krachtens erfrecht opgekomen rechten op roerende zaken;
- rechten uit een begrafenisverzekering (zie bij kapitaalverzekering);
- rechten uit een kapitaalsuitkering uitsluitend ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval;
- rechten op termijnen overdrachtsprijs aanmerkelijk belang.
- spaartegoeden, aandelenoptierechten, aandelen, winstbewijzen uit spaarloonregeling (zie bij werknemerssparen);
- lopende termijnen korter dan 1 jaar van inkomsten uit vermogensbestanddeel;
- maatschappelijke beleggingen of beleggingen in durfkapitaal;
- op 14-09-1999 bestaande kapitaalverzekeringen (zie kapitaalverzekering);
- aandelen in of winstbewijzen van aangewezen particuliere participatiemaatschappijen.

Schulden worden tot een bedrag van € 2.800 niet meegenomen (per partner).

Heffingvrij vermogen

Het heffingvrije vermogen bedraagt per belastingplichtige € 20.315. Dit bedrag wordt op verzoek van de belastingplichtige en zijn partner verdubbeld onder gelijktijdige vermindering van het heffingvrije vermogen bij de partner tot nihil.

Het heffingvrije vermogen wordt verhoogd met € 2.715 per minderjarig kind.

Het heffingvrije vermogen wordt in voorkomende gevallen verhoogd met de ouderentoeslag indien de belastingplichtige aan het eind van het jaar de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt en de gemiddelde rendementsgrondslag na aftrek van het

Inkomen uit werk en woning vóór uitgaven kinderopvang en persoonsgebonden aftrek bedraagt meer dan		Bedrag	Bedrag
maar niet meer dan		ouderentoeslag	
–	13.744	26.892	
13.744	19.119	13.446	
19.119	–	nihil	

heffingvrije vermogen niet meer dan € 268.821 bedraagt. De ouderentoeslag kan onder voorwaarden worden overgedragen aan de partner. Als de belastingplichtige het hele jaar dezelfde fiscale partner heeft, dan mag de gezamenlijke gemiddelde rendementsgrondslag (na aftrek van het heffingvrije vermogen) niet meer bedragen dan € 537.642 om in aanmerking te komen voor de ouderentoeslag.

Persoonsgebonden aftrek

De persoonsgebonden aftrek komt volgens een vast schema eerst in mindering op het inkomen in box 1, vervolgens op het inkomen uit box 3 en 2. Deze aftrek kan niet tot een negatief inkomen leiden. Voor het gedeelte dat niet kan worden afgetrokken, wordt het doorgeschoven naar de komende jaren.

De persoonsgebonden aftrek bestaat uit:

1. uitgaven voor onderhoudsverplichtingen;
2. verliezen op beleggingen in durfkapitaal;
3. uitgaven voor levensonderhoud kinderen;
4. buitengewone uitgaven;
5. weekenduitgaven voor gehandicapten;
6. scholingsuitgaven;
7. uitgaven voor monumentenpanden;
8. aftrekbare giften.

De onderdelen 1, 3 en 4 worden hieronder belicht.

Uitgaven voor onderhoudsverplichtingen

Hieronder vallen onder andere de volgende uitgaven:

- Betaalde alimentatie.
Alimentatie voor de ex-partner, maar niet de alimentatie voor de kinderen.

- Betaalde afkoopsommen voor alimentatie.
Inclusief de aan de verzekeraar betaalde lijfrentepremie, mits de lijfrente toekomt aan de ex-echtgenoot, direct ingaat en uiterlijk eindigt bij overlijden van de ex-echtgenoot. De aftrek geldt niet voor afkoopsommen of verrekeningen met een lijfrente waarvan de betaalde premie al eerder is afgetrokken (als uitgave voor een inkomensvoorziening).
- Op belastingplichtige verhaalde bijstand.
- Hetgeen vanwege echtscheiding wordt betaald wegens verrekening van rechten op pensioen, lijfrenten en andere inkomensvoorzieningen.
De aftrek geldt niet voor afkoopsommen of verrekeningen met een lijfrente waarvan de betaalde premie al eerder is afgetrokken (als uitgave voor een inkomensvoorziening).
- Betaalde periodieke uitkeringen en verstrekkingen wegens een wettelijke verplichting dan wel een dringend morele verplichting tot vergoeding van gedeerd levensonderhoud.
Deze aftrek geldt net als bij alimentatie niet voor (klein) kinderen, ouders, broer of zus of personen die tot het huishouden behoren.

Indien het woongenot van de eigen woning als alimentatie wordt verstrekt, dan wordt de hoogte van de alimentatie vastgesteld op de waarde van het eigenwoningforfait. Dit geldt ook voor de periodieke uitkeringen voor gedeerd levensonderhoud.

Uitgaven voor levensonderhoud kinderen

Dit is een forfaitair vastgestelde aftrekpost voor uitgaven voor het levensonderhoud van kinderen jonger dan 30 jaar. Voorwaarde is dat het kind in belangrijke mate (>70%) wordt onderhouden door de belastingplichtige. Bovendien mag er voor het kind geen recht bestaan op kinderbijslag of de in de wet genoemde studiefinanciering.

Buitengewone uitgaven

Buitengewone uitgaven zijn de uitgaven wegens:

- ziekte, invaliditeit en bevalling van de belastingplichtige, zijn partner, zijn kinderen die jonger zijn dan 27 jaar en tot zijn huishouden behorende ernstig gehandicapte personen van 27 jaar of ouder. In tegenstelling tot 2007 kunnen vanaf 2008 de standaardpremie en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de zorgverzekering niet meer als buitengewone uitgaven worden aangemerkt. De premies voor de aanvullende verzekeringen kunnen wel als buitengewone uitgaven worden meegenomen;
- overlijden van de belastingplichtige, zijn partner en zijn kinderen die jonger zijn dan 27 jaar;
- arbeidsongeschiktheid of chronische ziekte van de belastingplichtige (forfaitair bedrag);
- ouderdom van de belastingplichtige (forfaitair bedrag);
- chronische ziekte van kinderen van de belastingplichtige (forfaitair bedrag);
- adoptie door de belastingplichtige of zijn partner;
- ziekte en invaliditeit van bij de belastingplichtige inwonende zorgafhankelijke ouders, broers of zusters.

Uitgaven wegens overlijden

Kosten die direct verband houden met het overlijden, de begrafenis of de crematie zijn aftrekbaar. Het moet daarbij gaan om kosten die ook daadwerkelijk drukken op de belastingplichtige. De kosten zijn dus niet aftrekbaar als en voor zover er een vergoeding tegenover staat. Premies voor polissen waarvan de uitkeringen uitsluitend mogen worden aangewend voor de kosten van een begrafenis (natura-uitvaartverzekeringen) kunnen als buitengewone uitgave in aftrek worden gebracht. Premies of koopsommen voor uitvaartverzekeringen die een bedrag in geld uitkeren bij overlijden, zijn niet aftrekbaar omdat de uitkering voor ieder doel gebruikt kan worden.

Drempel

Buitengewone uitgaven zijn aftrekbaar voor zover zij meer bedragen dan:

Verzamelinkomen* vóór toepassing persoonsgebonden aftrek (tussen haakjes de bedragen voor partners)	Drempel
0 tot 6.999 (13.998)	115 (230)
Van 6.999 of meer	1,65% van het verzamelinkomen

* Het verzamelinkomen is het totaal van alle inkomsten en aftrekposten in de drie boxen, maar zonder de verrekenbare verliezen over vorige jaren.

N.B. de drempel voor buitengewone uitgaven is aanzienlijk verlaagd ten opzichte van 2007 (11,5%).

Toeslagen

Sinds 2006 zijn er drie toeslagen namelijk de huurtoeslag, zorgtoeslag en de kinderopvangtoeslag.

Huurtoeslag

Huurtoeslag komt in de plaats van huursubsidie. Het is een bijdrage van de overheid in de huurlasten. Voor het verkrijgen van de huurtoeslag komt in aanmerking, de persoon die;

- 18 jaar of ouder is (of minderjarig en getrouwd);
- de Nederlandse nationaliteit of een geldige verblijfsvergunning heeft (geldt ook voor eventuele medebewoners).

Bovendien dient iedere bewoner op dit adres te zijn ingeschreven bij de gemeente.

De woning moet aan de volgende eisen voldoen:

- zelfstandige woning (o.a. eigen toegangsdeur, een eigen toilet en keuken);
- tot 1 juli 2008 geldt dat de rekenhuur niet lager mag zijn dan € 199,32 en niet hoger dan € 621,78. Als de huurder en zijn eventuele partner jonger zijn dan 23 jaar en er zijn geen inwonende kinderen, dan mag de rekenhuur niet hoger zijn dan € 343,49;
- de gemeente vindt de woning passend voor de situatie. De woning mag bijvoorbeeld niet te ruim of niet te duur zijn.

Voor het verkrijgen van huurtoeslag gelden de volgende inkomensgrenzen.

Situatie	Maximaal inkomen	
	indien jonger dan 65 jaar	indien ouder dan 65 jaar
Alleenwonend	20.600	18.525
Medebewoners	27.950	24.625

Om als ouderenhuishouden te worden aangemerkt, moet men op 1 januari 65 jaar of ouder zijn. Indien er meerdere bewoners zijn, dan moet de meest verdienende persoon op 1 januari 65 jaar of ouder zijn.

Sommige bijzondere inkomensbestanddelen, bijvoorbeeld afkoop pensioen, tellen niet mee voor de huurtoeslag.

Als er in het huishouden voor de inkomstenbelasting sprake is van voordeel uit sparen en beleggen bestaat er geen recht op huurtoeslag. Dit voordeel uit sparen en beleggen kan van de aanvrager van huurtoeslag zijn, van de toeslagpartner en van medebewoner(s). Voor alleenstaanden kan onder voorwaarden een hoger vermogen zijn vrijgesteld.

Zorgtoeslag

Zorgtoeslag maakt deel uit van de veranderingen in het zorgstelsel per 1 januari 2006. Het is een tegemoetkoming van de overheid in de kosten van de zorgverzekering. Voor de zorgtoeslag moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

- 18 jaar of ouder;
- beschikken over een Nederlandse zorgverzekering;
- het zogenaamde toetsingsinkomen moet beneden een vastgesteld niveau blijven. Als er geen toeslagpartner is, mag het toetsingsinkomen maximaal € 26.071 per jaar bedragen. Als er wel een toeslagpartner is bedraagt dit inkomen maximaal € 41.880 per jaar.

Het toetsingsinkomen is het totaal van het belastbaar loon, pensioen en andere uitkeringen in het toeslagjaar. Voor een alleenstaande bedraagt de zorgtoeslag in 2008 maximaal € 432 per jaar. Toeslagpartners met een gezamenlijk toetsingsinkomen van maximaal € 41.880 per jaar, hebben voor 2008 samen recht op zorgtoeslag van maximaal € 1.224.

Kinderopvangtoeslag

Kinderopvangtoeslag is een bijdrage van de overheid in de kosten van kinderopvang. Deze bijdrage bestond al in 2005 onder de naam tegemoetkoming kinderopvang. Vanaf 2007 zijn werkgevers verplicht om bij te dragen aan de kosten voor kinderopvang.

Voor de kinderopvangtoeslag gelden de volgende voorwaarden:

- De kindertoeslag geldt alleen voor personen met de Nederlandse nationaliteit (of een geldige verblijfsvergunning), of woonachtig in een EU-land, of Noorwegen, IJsland, Liechtenstein of Zwitserland.
- De toeslag geldt alleen voor inwonende kinderen waarvoor kinderbijslag of een pleegouderbijdrage wordt verkregen, of waarvoor wordt bijgedragen in de kosten van levensonderhoud tot minimaal € 386 per kind per kwartaal. Bovendien moeten de inwonende kinderen op hetzelfde woonadres staan ingeschreven. Het kind waarvoor de kinderopvangtoeslag wordt gevraagd, volgt nog geen voortgezet onderwijs.
- Het kind gaat naar een kinderopvangorganisatie die bij de gemeente is geregistreerd. Dit kan een kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang of gastouderopvang zijn, of een gastoudergezin dat is aangesloten bij een gastouderbureau.
- De ouder of de partner betaalt de kosten voor kinderopvang.
- De ouder (en eventueel de partner) werkt in dienstbetrekking of als zelfstandige of in de onderneming van de partner. Ook indien de ouder van de gemeente of UWV een bijdrage op grond van de Wet kinderopvang ontvangt komt hij/zij in aanmerking voor de kindertoeslag.

De kinderopvangtoeslag is afhankelijk van het verzamelinkomen. Het verzamelinkomen is het gezamenlijke inkomen uit box 1, 2 en 3.

Kindertoeslag

Vóór 2008 bestond de kinderkorting. Deze korting is vanaf 2008 vervangen door de kindertoeslag. De kindertoeslag geldt indien één of meer kinderen jonger dan 18 jaar tot het huishouden behoren en dit kind door belastingplichtige in belangrijke mate (>70%) wordt onderhouden. Een aanvullende voorwaarde is dat voor deze kinderen kinderbijslag wordt ontvangen.

Wanneer het verzamelinkomen van de belastingplichtige en zijn toeslagpartner samen meer bedraagt dan € 46.700, dan komt men niet meer in aanmerking voor kindertoeslag.

Gezamenlijk verzamelinkomen bedraagt meer dan	Maar niet meer dan	Kindertoeslag per jaar
	29.499	994
29.500	33.000	989-788
33.000	36.500	788-586
36.500	40.000	586-385
40.000	43.500	385-184
43.500	46.700	184-0

Fiscale cijfers 2008 voor de ondernemer

1. Ondernemersaftrek

De ondernemersaftrek is het gezamenlijke bedrag van:

- zelfstandigenaftrek;
- startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid
- aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk;
- meewerkaftrek;
- stakingsaftrek.

De zelfstandigenaftrek geldt voor de ondernemer die tenminste 1.225 uur per jaar besteedt aan werkzaamheden voor één of meer ondernemingen waaruit hij winst geniet (uren criterium) en die bij het begin van het kalenderjaar de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt.

Zelfstandigenaftrek

Winst	Tot	Aftrek	Winst	Tot	Aftrek
-	13.465	9.096	50.895	53.050	6.361
13.465	15.620	8.456	53.050	55.020	5.688
15.620	17.775	7.820	55.210	57.360	5.020
17.775	50.895	6.968	57.360	-	4.412

Extra aftrek voor startende ondernemers € 2.035 voor eerste drie jaar. Een startende ondernemer is een ondernemer die in een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren voor de inkomstenbelasting geen ondernemer was en voor wie in die periode de zelfstandigenaftrek niet meer dan tweemaal is toegepast.

Voor ondernemers die niet aan de voornoemde voorwaarde voldoen (niet-startende ondernemers) geldt als extra eis dat de tijd die feitelijk wordt besteed aan werkzaamheden in het economische verkeer, grotendeels wordt besteed aan het drijven van een onderneming.

Startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid

De startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid geldt met ingang van 1 januari 2007 voor de ondernemer die een onderneming vanuit een arbeidsongeschiktheidsuitkering start en niet aan het urencriterium voldoet maar wel aan een verlaagd urencriterium van 800 uur. De startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid bedraagt € 12.000, € 8.000 en € 4.000 voor het eerste, tweede, respectievelijk derde jaar. De aftrek kan niet hoger zijn dan de genoten winst.

Aftrek spur- en ontwikkelingswerk

De aftrek voor spur- en ontwikkelingswerk geldt voor de ondernemer die aan het urencriterium voldoet en die in het kalenderjaar ten minste 500 uur besteedt aan werk dat bij een S&O-verklaring is aangemerkt als spur- en ontwikkelingswerk. De aftrek bedraagt € 11.608. Indien de ondernemer in een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was en bij hem in die periode niet meer dan tweemaal de aftrek voor spur- en ontwikkelingswerk is toegepast, wordt de aftrek spur- en ontwikkelingswerk verhoogd met € 5.805.

Meewerkaftrek

De meewerkaftrek geldt voor de ondernemer die aan het urencriterium voldoet en van wie de partner zonder enige vergoeding arbeid verricht in een onderneming waaruit de belastingplichtige als ondernemer winst geniet.

De regeling vindt toepassing op gezamenlijk schriftelijk verzoek van belastingplichtigen.

Minimum aantal uren	Percentage dat op inkomen in aftrek wordt gebracht
1.750 uur	4 % van de winst
1.225 uur	3 % van de winst
875 uur	2 % van de winst
525 uur	1,25 % van de winst

Stakingsaftrek

De stakingsaftrek geldt voor de ondernemer die in het kalenderjaar winst behaalt met of bij het staken van één of meer gehele ondernemingen waaruit hij als ondernemer winst geniet en bedraagt € 3.630 eenmaal per leven.

Omzetting van resterende stakingswinst in een lijfrente kan onbelast wanneer gebruik wordt gemaakt van de faciliteit verhoging lijfrenteafrek in verband met omzetting stakingswinst. Zie ook de toelichting bij lijfrente (nieuw regime): de omzetting stakingswinst in lijfrente.

Leeftijd/ omstandigheden	Uitgestelde lijfrente	Direct ingaande lijfrente
Jonger dan 50 jaar	104.476	208.942
Van 50 tot 60 jaar	208.942	208.942
60 jaar en ouder	417.874	417.874
Bij arbeidsongeschiktheid	-	417.874
Bij overlijden	-	417.874

Maximaal kan worden omgezet:

2. Oudedagsreserve

De ondernemer die aan het urencriterium voldoet en die bij de aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt, kan bij het bepalen van de in een kalenderjaar genoten winst over dat jaar 12% van die winst toevoegen aan de oudedagsreserve. Dit betekent dat hij elk jaar een bepaald bedrag als aftrekpost ten laste van de winst mag brengen. De toevoeging aan de oudedagsreserve over een kalenderjaar bedraagt 12% van de winst, maar niet meer dan € 11.396. Deze toevoeging wordt verminderd met de ten laste van de winst gekomen pensioenpremies. De toevoeging bedraagt ten hoogste het bedrag waarmee het ondernemingsvermogen bij het einde van het kalenderjaar de oudedagsreserve bij het begin van het kalenderjaar te boven gaat.

Jaar	Waarover	Maximale dotatie aan oudedagsreserve
2008	12% van de winst tot 94.967	11.396
2007	12% van de winst tot 93.557	11.227
2006	12% van de winst tot 92.084	11.050
2005	12% van de winst tot 91.258	10.951

3. Verliescompensatie

Verliescompensatie	Verlies uit onderneming (verrekenen met box 1-inkomen)	Verlies uit werk en woning (verrekenen met box 1-inkomen)	Aanmerkelijk belangverlies box 2
Carry-back	3 jaar	3 jaar	1 jaar
Carry-forward	9 jaar	9 jaar	9 jaar, op verzoek kan het verlies worden omgezet in een belastingkorting, welke in mindering komt op de belasting over het box 1-inkomen.

Voor verlies uit de onderneming geldt, dat tot en met 2011 alle nog niet verrekenende verliezen kunnen worden verrekend.

4. Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek

De volgende tabel toont de percentages die in aftrek mogen worden gebracht bij kleinschaligheidsinvesteringen in een kalenderjaar.

Investeringsbedrag meer dan	maar niet meer dan	Percentage dat in aftrek mag worden gebracht
-	2.100	0%
2.100	36.000	25%
36.000	70.000	21%
70.000	102.000	12%
102.000	135.000	8%
135.000	169.000	5%
169.000	201.000	2%
201.000	236.000	1%
236.000		0%

Bij een desinvestering van meer dan € 2.100 is een desinvesteringsbijtelling verschuldigd voor een zelfde percentage als voor de investering in aftrek is gebracht.

5. Vennootschapsbelasting

Winst bedraagt	Percentage	
meer dan	maar niet meer dan	vennootschapsbelasting
	40.000	20,0%
40.000	200.000	23,0%
200.000		25,5%

6. Gebruikelijkloon

De gebruikelijkloonregeling is van toepassing op de werknemer die arbeid verricht voor een lichaam:

- waarin de werknemer een aanmerkelijk belang heeft (o.a. aandeelhouder van tenminste 5% van het geplaatste aandelenkapitaal in een B.V. of N.V.);
- waaraan de werknemer bestanddelen ter beschikking stelt en in verband daarmee inkomstenbelasting verschuldigd is (terbeschikkingstellingregeling).

De hoofdregel voor het gebruikelijkloon is dat deze werknemer geacht wordt een loon te genieten van minimaal € 40.000. Indien aannemelijk is dat in soortgelijke verhoudingen waarin aanmerkelijk belang of ter beschikkingstelling geen rol speelt een lager loon gebruikelijk is, mag het loon onder voorwaarden op dit lagere loon worden vastgesteld.

Schenken of nalaten

Vrijstelling schenkingsrecht

Voor het schenkingsrecht gelden de volgende vrijstellingen.

Verkrijger	Vrijstelling	Bijzonderheden
Schenking door ouders aan kinderen	4.479	Per kalenderjaar
	22.379	Eenmalig, indien leeftijd kind tussen 18 en 35 jaar (verhoogde vrijstelling, in de aangifte dient hierop een beroep te worden gedaan). Alleen het meerdere wordt belast indien in bovenstaande gevallen de schenking de vrijstelling overschrijdt.
Derden (ook de echtgenoot)	2.688	Per kalenderjaar De gehele schenking wordt belast, indien de vrijstelling wordt overschreden.
Algemeen nut beogende rechtspersonen	Volledig	

Vrijstelling successierecht

Voor het successierecht gelden de volgende vrijstellingen.

Verkrijger	Vrijstelling	Bijzonderheden	Minimum vrijstelling na imputatie
1 Langstlevende echtgenoot geregistreerd partner	523.667		149.622
2 Kinderen			
2a tot 23 jaar	4.479	Voor elk jaar jonger dan 23 jaar met een minimum van 10.000.	
2b tot 23 jaar en invalide	4.479	Voor elk jaar jonger dan 23 jaar met een minimum van 13.230.	
2c ouder dan 23 jaar	10.150	Mits de verkrijging niet meer bedraagt dan 26.455. Overschrijdt de verkrijging de vrijstelling dan wordt de gehele verkrijging belast. Recht is dan maximaal 75% van verkrijging minus de vrijstelling.	
2d ouder dan 23 en invalide	10.150		
3 Ongehuwd samenwonenden			
3a Tweerelatie	523.667	Minimum vrijstelling na imputatie. Heeft de samenleving 4, 3 of 2 jaar geduurd dan bedraagt de vrijstelling respectievelijk 206.369, 154.776, 103.181.	149.622
3b Meerrelaties	261.836	Minimum vrijstelling na imputatie.	74.817
4 Ouders	44.752		8.952
5 Andere bloedverwanten in de rechte lijn	10.150	De gehele verkrijging wordt belast indien de vrijstelling wordt overschreden. Recht is dan maximaal 75% van verkrijging minus de vrijstelling.	
6 Algemeen nut beogende rechtspersonen	Volledig	De belastingplichtige mag geen opdracht verbinden aan de verkrijging.	
7 Andere verkrijgers	1.942		

De waarde van pensioenen, lijfrenten en periodieke uitkeringen bij overlijden komt op de vrijstelling in mindering (bij echtgenoten en ongehuwd samenwonenden voor de helft). De vrijstelling wordt echter nooit lager dan € 149.622 echtgenoot/samenwonenden, € 10.150 voor kinderen tot 23 jaar, voor ouders € 8.952 en voor invalide kinderen € 13.429. Voor het onderscheid bij ongehuwd samenwonenden zie het overzicht op de volgende pagina.

Tarief schenking en successierecht

Gedeelte van de belaste verkrijging	Tarief 1 Partner en kinderen en een verkrijger		Tarief 1a Kleinkinderen en afstammelingen in verdere graad		Tarief 2 Broers, zusters bloedverwanten in de rechte opgaande lijn		Tarief 3 Anderen		
	Tussen	En	Bedrag	+ %	Bedrag	+ %	Bedrag	+ %	Bedrag
-	22.382	-	5,0	-	8,0	-	26,0	-	41,0
22.382	44.758	1.119	8,0	1.790	12,8	5.819	30,0	9.176	45,0
44.758	89.504	2.909	12,0	4.654	19,2	12.531	35,0	19.245	50,0
89.504	178.999	8.278	15,0	13.244	24,0	28.192	39,0	41.618	54,0
178.999	357.987	21.702	19,0	34.723	30,4	63.095	44,0	89.945	59,0
357.987	894.948	55.709	23,0	89.134	36,8	141.849	48,0	195.547	63,0
894.948	En hoger	179.210	27,0	286.736	43,2	399.590	53,0	533.832	68,0

Onder partner in tariefgroep 1 wordt naast echtgenoot en geregistreerde partner verstaan een verkrijger die:

- Tot het tijdstip van het overlijden of de schenking samen met de erflater of de schenker een als duurzaam bedoelde gemeenschappelijke huishouding heeft gevoerd, welke huishouding in geval van overlijden reeds zes maanden heeft geduurd en in geval van schenking reeds twee jaar heeft geduurd, waarbij slechts in aanmerking wordt genomen een periode na het bereiken van de 18-jarige leeftijd. Het voeren van een gemeenschappelijke huishouding wordt slechts aangenomen indien de verkrijger en de erflater of de schenker volgens de basisadministratie persoonsgegevens (of een daarmee naar aard en strekking overeenkomende administratie buiten Nederland) op hetzelfde woonadres staan ingeschreven en een wederzijdse zorgverplichting zijn aangegaan, vastgelegd in een notarieel samenlevingscontract. Deze regeling is niet van toepassing op bloedverwanten in de rechte lijn van de erflater of schenker en op verkrijgers die gedurende de laatste vijf kalenderjaren voorafgaand aan het kalenderjaar van overlijden/schenking, voor de heffing van de inkomstenbelasting hadden kunnen kwalificeren als partner van de erflater of schenker, maar dat niet hebben gedaan; of
- Tot het tijdstip van het overlijden of de schenking samen met de erflater of de schenker na hun 22e jaar gedurende een aaneengesloten periode van tenminste vijf jaren en met geen ander dan met één of meer kinderen jonger dan 27 jaar van één van hen of van hen beiden een gemeenschappelijke huishouding heeft gevoerd. Een pleegkind, daaronder verstaan we een kind dat door de verkrijger en de erflater/schenker als een eigen kind is onderhouden en opgevoed, wordt gelijkgesteld met een kind; of
- Tot het tijdstip van het overlijden of de schenking samen met de erflater of de schenker na hun 22^e jaar gedurende een aaneengesloten periode van tenminste vijf jaren een gemeenschappelijke huishouding heeft gevoerd.

Bij de vaststelling van de verkrijging wordt rekening gehouden met de latent verschuldigde inkomstenbelasting.

Verkrijging	Latente inkomstenbelasting
Stille reserves	20%
Oudedagsreserve	30%
Stamrechten	30%
Waarde van aanmerkelijk belang aandelen voor zover deze de verkrijgingsprijs overtreffen	6,25%

Successiesplitsing levensverzekering

Over de overlijdensuitkering die iemand ontvangt wordt in principe successierecht geheven. Deze belasting hoeft niet betaald te worden indien de begunstigde zelf de verzekeringnemer was en de premie voor het overlijdensgedeelte van de verzekering verschuldigd was. Dit wordt bereikt door de verzekering - met een uitkering bij leven of bij eerder overlijden - te splitsen.

Het splitsen van een verzekering heeft echter alleen zin als de verzekering niet tot het gemeenschappelijke vermogen behoort tussen de verzekeringnemer en de verzekerde. Vandaar dat het successiesplitsen van de polis alleen zinvol is voor echtelieden die gehuwd zijn op huwelijkse voorwaarden en voor partners die ongehuwd samenwonen.

In beide gevallen geldt dat de gehuwd/geregistreerd partner-voorwaarden, dan wel het samenlevingscontract de successiesplitsing moet kunnen dragen.

Kenmerken van een splitsing ter vermijding van successie zijn:

- De verzekeringnemer is niet tevens de verzekerde.
- De verzekering behoort niet tot het gemeenschappelijk vermogen van de verzekeringnemer en verzekerde.
- De risicopremie wordt volgens bepaalde regels vastgesteld.
- De verschuldigdheid van de risicopremie blijkt uit de polis.

Partnerverklaring

In veel gevallen wordt ook een partnerverklaring in de hypotheekakte of de pandakte opgenomen in het geval dat de verzekering verpand is aan de geldgever.

Op grond van het erfrecht is het niet altijd zinvol om een partnerverklaring op te nemen. Reden hiervoor is dat in het nieuwe erfrecht (in werking getreden op 01-01-2003) de positie van de langstlevende echtgenoot aanmerkelijk is verbeterd ten opzichte van vroeger. Hieronder wordt een (niet-limitatieve) opsomming gegeven van die gevallen waarin het niet of wel zinvol is een partnerverklaring in de hypotheekakte of de pandakte op te nemen.

In de volgende gevallen is het niet zinvol om een partnerverklaring op te nemen:

- Als het aandeel in de nalatenschap voor de langstlevende partner groter is dan de geldende vrijstelling.
- Wanneer de nalatenschap, afgezien van de uitkering bij overlijden, negatief is.
- Indien de levensverwachting van de langstlevende partner niet zo hoog is.

In de volgende gevallen kan het nog zinvol zijn om een partnerverklaring op te nemen:

- Bij het aangaan van een tweede huwelijk, wanneer er kinderen aanwezig zijn uit een eerder huwelijk.
- Bij samenwoners die niet gehuwd zijn.

Pensioen

Inleiding

Op 1 januari 2007 is de Pensioenwet in werking getreden. Deze wet vervangt de Pensioen- en spaarfondsenwet en de Regelen Verzekeringsovereenkomsten PSW. In de Pensioenwet worden onder meer de juridische verhoudingen tussen de werkgever, werknemer en pensioenuitvoerder duidelijk neergezet. Tussen de werkgever en werknemer komt een pensioenovereenkomst tot stand, die uitgevoerd wordt door een verzekeraar of pensioenfonds. Tussen de werkgever en de pensioenuitvoerder moet een uitvoeringsovereenkomst gesloten worden. Daarin worden de rechten en verplichtingen van de uitvoerder en de werkgever vastgelegd. De pensioenuitvoerder verstrekt een pensioenreglement dat moet overeenstemmen met de inhoud van de pensioenovereenkomst en de uitvoeringsovereenkomst.

Er zijn drie soorten pensioenovereenkomsten:

1. een uitkeringsovereenkomst afhankelijk van salaris en diensttijd;
2. een kapitaalovereenkomst;
3. een premieovereenkomst.

Bij pensioenfonds en collectieve pensioenregelingen ondergebracht bij verzekeraars, is vaak sprake van een uitkeringsovereenkomst. Het toegezegde pensioen is gebaseerd op eindloon of middelloon. Afhankelijk van het salaris en de diensttijd wordt een aanspraak op een uitkering opgebouwd. Deze pensioenaanspraken zijn gegarandeerd, afgezien van de mogelijkheid die een pensioenfonds heeft om pensioenuitkeringen te verlagen, indien er ernstige tekorten in de dekkingsgraad zijn.

Bij de kapitaalovereenkomst is een kapitaal toegezegd waarvoor op de pensioendatum pensioen moet worden aangekocht. Het toegezegd kapitaal is veelal gebaseerd op een beoogd eindloon of middelloon. Het kapitaal moet uiterlijk op de pensioendatum omgezet worden in een periodieke uitkering tegen de dan geldende tarieven.

Bij de premieovereenkomst is alleen een premie toegezegd. Meestal wordt de premie tot aan de pensioendatum belegd waardoor onzeker is tot welk kapitaal de premies aangroeien. Omdat de maximum premie leeftijdsgebonden is, wordt dat een premiestaffel genoemd.

Het aan te kopen pensioen bij een kapitaalovereenkomst en een premieovereenkomst is afhankelijk van de actuele grondslagen op het moment van aankoop. Bij overlijden, of bij leven op de pensioendatum, zijn bepalend: de hoogte van het ter beschikking komende kapitaal, de tariefgrondslagen en de leeftijd van de pensioengerechtigden. Het verzekerde kapitaal bij overlijden is meestal niet afhankelijk van de ontwikkeling van winstdeling of beurskoersen.

Het inzicht van de werknemer in het rendement en risico van winstdeling of beleggingsopbrengst is zeker bij een premieovereenkomst belangrijk. De verstrekte informatie bij het tot stand komen van de regeling geeft dat inzicht. Evenals de jaarlijkse rapportage. Bij sommige regelingen is ook de beleggingshorizon ingevuld. Zo wordt de werknemer op latere leeftijd, zo mogelijk, minder afhankelijk van beleggingsfondsen met een hoger risico.

Fiscale behandeling van pensioenen

Op 01-01-2005 is de "Wet aanpassing fiscale behandeling VUT/prepensioen en introductie levensloopregeling" (Wet VPL) in werking getreden. De pensioenrichtleeftijd voor het ouderdomspensioen is verhoogd van 60 tot 65 jaar. Een eerdere pensioeningangsdatum is alleen toegestaan als het ouderdomspensioen actuariael herrekend wordt. Bij een premieovereenkomst kan dit plaatsvinden door de staffel behorend bij een pensioenleeftijd van 65 jaar ook toe te passen bij een eerdere pensioenleeftijd. Voor een uitkeringsovereenkomst en een kapitaalovereenkomst, gebaseerd op een beoogd eindloon of middelloon, zijn herrekenstaffels gepubliceerd door de belastingdienst.

De fiscale facilitering van prepensioen en overbruggingspensioen is met ingang van 01-01-2005 vervallen.

De Wet op de loonbelasting 1964 stelt onder meer maxima aan de pensioenopbouw per dienstjaar en geeft het voorschrift om bij de pensioenopbouw rekening te houden met een minimale AOW-franchise. Bij een gelijktijdige verlaging van het fiscaal maximale opbouwpercentage mag de franchise verlaagd worden, hetgeen een voordeel betekent voor de deelnemers met een relatief laag inkomen.

Het pensioen van de directeur grootaandeelhouder (DGA)

In de Pensioenwet (PW) valt de DGA niet meer onder het begrip werknemer. De PW is dan ook niet van toepassing op toezeggingen die na 01-01-2007 zijn gedaan aan een DGA. Voor toezeggingen tot uiterlijk op 31-12-2006 was 2007 een keuzejaar. De DGA kon er met betrekking tot de al bestaande afspraken voor kiezen onder de werking van de PW te vallen of niet.

De DGA die zichzelf een pensioen toezegt, heeft vanaf 2007 alleen te maken met de bepalingen van de Wet op de loonbelasting 1964. Om voor de omkeerregel (aanspraken onbelast, uitkeringen belast) in aanmerking te komen, moet het pensioen voldoen aan de eisen zoals die in deze wet zijn opgenomen.

Met een beperkt aantal bepalingen of clausules ontstaat voor de DGA een pensioenpolis met de DGA als verzekeringnemer, verzekerde en eerste begunstigde.

- Fiscaal afkoopverbod: Voor de DGA die niet onder de werking van de Pensioenwet valt, is het mogelijk de polis op naam van de DGA zelf te zetten (oude C-polisconstructie). De BV en de DGA zijn immers niet gebonden aan de bepalingen van de Pensioenwet. Op eenvoudige wijze komt het pensioen zo buiten de risicosfeer van de bedrijfsactiviteiten. Bij een eventueel faillissement van de BV zal de curator immers de polis van de DGA niet te gelde kunnen maken. Alleen bij een faillissement van de DGA als privé-persoon is aantasting van de polis mogelijk.
- BV als premieschuldige: Op de polis wordt aangetekend dat de BV de premies uit hoofde van de verzekering is verschuldigd. Zonder een dergelijke bepaling zou de DGA als verzekeringnemer zelf de premieschuldige zijn. Dat past niet bij de uitvoering van een pensioenovereenkomst.
- Polis dient ter uitvoering van de pensioenovereenkomst: Bij deze bepaling moet aangegeven worden door wie en aan wie de toezegging heeft plaatsgevonden. Daarmee is duidelijk dat de inhoud van de polis moet overeenstemmen met de inhoud van de pensioenovereenkomst. Om te voldoen aan de fiscale eisen van de Wet op de loonbelasting 1964 moet een afkoop-, verpandings- en vervreemdingsverbod worden opgenomen. De begunstiging van de polis moet uiteraard worden afgestemd op de inhoud van de pensioenovereenkomst.

Aftopping pensioengevend salaris per 01-01-2009

In het Belastingplan 2008 is voorgesteld om met ingang van 01-01-2009 het salaris waarover pensioen kan worden opgebouwd te maximeren. Het maximum pensioengevend loon dat in aanmerking komt ligt op € 185.000 en wordt jaarlijks geïndexeerd. Wanneer sprake is van meer dan één dienstbetrekking in deeltijd wordt het maximum pensioengevend loon in overeenstemming met de deeltijdfactor per dienstbetrekking verminderd.

Door deze maatregel geldt vanaf 01-01-2009 de omkeerregel (aanspraken onbelast, uitkeringen belast) niet meer voor pensioenregelingen waarbij de pensioenopbouw plaatsvindt op basis van een hoger pensioengevend loon dan € 185.000. Dit bedrag van € 185.000 is inclusief de AOW-franchise die de werkgever hanteert.

In 2008 wordt de mogelijkheid geboden om, na een daartoe door de werkgever ingediend verzoek, de regeling te splitsen in een gedeelte met fiscale facilitatie en een gedeelte zonder fiscale facilitatie. Voor de pensioenopbouw die plaatsvindt in het deel zonder fiscale facilitatie (dus over een pensioengevend loon boven de € 185.000) is de omkeerregel dan niet van toepassing. Dit deel van de pensioenaanspraken wordt belast met loonbelasting. Vervolgens wordt dit deel van de pensioenaanspraak belast in box 3. De fiscale behandeling van pensioenopbouw over inkomen boven de grens van € 185.000 verschilt daarmee niet van de behandeling van ander vermogen in box 3. Het lijkt dan ook niet meer dan logisch dat als gevolg van deze regeling arbeidscontracten en pensioenregelingen moeten worden aangepast. De aanpassing aan het toegestane maximum pensioengevend loon voorkomt een splitsing.

Een amendement om deze maatregel uit het Belastingplan te schrappen is niet aangenomen. Wel is er een motie aangenomen waarin de regering wordt verzocht om in 2008 te bekijken of er eventueel andere maatregelen kunnen worden genomen om excessieve inkomensbestanddelen anders (lees zwaarder) te belastingen.

AOW-bedragen

Jaar	Burgerlijke staat	AOW-uitkering	AOW-franchise (10/7 x uitkering)
2008	gehuwd	8.546	12.208
	alleenstaand	12.462	17.803
2007	gehuwd	8.311	11.872
	alleenstaand	12.126	17.324
2006	gehuwd	8.097	11.566
	alleenstaand	11.831	16.901

Minimale franchise

	Opbouwpercentage	
	Eindloon	Middelloon
10.097	Niet meer dan 1,8%	Niet meer dan 2,05%
11.172	Meer dan 1,8%, maar niet meer dan 1,9%	Meer dan 2,05%, maar niet meer dan 2,15%
12.208	Maximaal 2%	Maximaal 2,25%

Eindloon of middelloon

Onderdeel	Eindloon	Middelloon
Ouderdomspensioen	OP Maximaal 2% per dienstjaar van de pensioengrondslag.	Maximaal 2,25% per dienstjaar van de pensioengrondslag.
Partnerpensioen	PP Maximaal 70% OP of 1,4% per dienstjaar van de pensioengrondslag.	Maximaal 70% OP of 1,58% per dienstjaar van de pensioengrondslag.
Wezenpensioen	WZP Maximaal 14% van het OP of 0,28% per dienstjaar van de pensioengrondslag. Voor volle wezen geldt het dubbele.	Maximaal 14% van het OP of 0,32% per dienstjaar van de pensioengrondslag. Voor volle wezen geldt het dubbele.
Pensioenrichtleeftijd	65 jaar	65 jaar
Nabestaanden overbruggingspensioen	NOP ANW-uitkering plus het gebruteerde verschil in premies volksverzekeringen vóór en na 65 jaar.	Dekking door middel van een risicoverzekering.

Herrekenstaffels bij een pensioendatum vóór de 65-jarige leeftijd

In het onderstaande overzicht zijn de maximale opbouwpercentages opgenomen voor het ouderdomspensioen ingaande op 65, 64, 63, 62, 61 en 60 jaar.

Pensioenleeftijd volgens pensioenregeling	Maximaal opbouwpercentage ouderdomspensioen in een eindloonstelsel	Maximaal opbouwpercentage ouderdomspensioen in een middelloonstelsel
	65	2
64	1,85	2,08
63	1,71	1,93
62	1,59	1,79
61	1,48	1,67
60	1,38	1,55

De maximale opbouwpercentages per dienstjaar voor het partnerpensioen en het wezenpensioen hoeven niet actuair herrekend te worden.

Veelal wordt het partnerpensioen bij overlijden na de pensioendatum omschreven als 70% van het ouderdomspensioen. In dat geval heeft een actuariële herrekening tot gevolg dat bij een verlaging van het ouderdomspensioen ook het partnerpensioen daalt. Deze laatste daling is fiscaal niet noodzakelijk. Indirect vindt er bij een verlaging van het partnerpensioen een vorm van uitruil van partnerpensioen in ouderdomspensioen plaats. Daarom zijn in dat geval de maximale opbouwpercentages iets hoger.

De onderstaande opbouwpercentages kunnen alleen toegepast worden als er een partnerpensioen is toegezegd en de partner heeft ingestemd met de uitruil. Indien het partnerpensioen bij overlijden na de pensioendatum gelijk is aan 70% van het ouderdomspensioen worden de maximaal in de pensioenregeling voor het ouderdomspensioen op te nemen opbouwpercentages:

Pensioenleeftijd volgens pensioenregeling	Maximaal opbouwpercentage ouderdomspensioen in een eindloonstelsel	Maximaal opbouwpercentage ouderdomspensioen in een middelloonstelsel
65	2	2,25
64	1,88	2,11
63	1,77	1,99
62	1,66	1,87
61	1,57	1,77
60	1,48	1,67

Kapitaalovereenkomst

De kapitaalovereenkomst is te vergelijken met wat in fiscale termen een 'aangewezen beschikbare premiereregeling' wordt genoemd. Op 19-12-2003 publiceerde het Ministerie van Financiën het besluit 'aangewezen beschikbare premiereregelingen'. Voor kapitaalovereenkomsten in de zin van de Pensioenwet waarbij gestreefd wordt naar een eindloon- of middelloonresultaat en waarbij de premie dus wordt aangepast aan het nieuwe salarisoniveau (streefregelingen), zullen de fiscale begrenzingsen gelden zoals opgenomen in voornoemd besluit. Enkele van de voorwaarden zijn het verplichte gebruik van een garantieverzekering (waardoor ook alleen winstbijschrijving in de vorm van garantiekapitaal is toegestaan), de verplichting om het verzekerde kapitaal af te stemmen op niet-geïndexeerde pensioenuitkeringen en de verplichting om bij aanpassing van het verzekerde kapitaal in verband met salarisstijgingen rekening te houden met reeds bijgeschreven winstdeling. Als de kapitaalovereenkomst gebaseerd is op een beoogd eindloon of middelloon mag de winstverwachting niet ingebouwd worden.

In het besluit van 19-12-2003 is bepaald dat bij het bepalen van het verzekerde kapitaal voor het partnerpensioen wel rekening mag worden gehouden met een stijging van het partnerpensioen.

Premieovereenkomst

Het Ministerie van Financiën heeft op 23-10-2007 nieuwe fiscaal maximale premiestaffels gepubliceerd. Deze staffels zijn 3 november 2007 in werking getreden. De oude staffels zijn daarmee vervallen. Voor de nieuwe regelingen gelden deze staffels als maximum. Het Ministerie hanteert staffels voor ouderdomspensioen (OP) inclusief 70% partnerpensioen (PP) en staffels voor uitsluitend ouderdomspensioen.

Tevens zijn er staffels voor prepensioen opgenomen. Door de wetwijziging per 01-01-2005 is voor nieuwe regelingen uitsluitend de staffel toegestaan die hoort bij een pensioenleeftijd van 65 jaar.

Hierbij dient men er overigens wel alert op te zijn dat in de gepubliceerde staffels voor ouderdomspensioen (en partnerpensioen) een opslag is verwerkt van 8% voor vrijstelling premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid (VPA). Wanneer VPA niet wordt meeverzekerd, dienen de fiscaal maximale staffels eerst verlaagd te worden met de opslag van 8%. Dit kan door de staffelpercentages te vermenigvuldigen met 0,92.

Als de staffels worden toegepast, dienen de aangegeven percentages te worden uitgedrukt in de pensioengrondslag. De pensioengrondslag is het pensioengevende salaris, verminderd met een franchise ter zake van de minimaal voorgeschreven AOW-inbouw. De percentages kunnen voor de opbouw van pensioen zowel over de pensioengrondslag als over de incidentele beloningen worden toegepast.

Hierna zijn de maximale staffels opgenomen zoals deze zijn gepubliceerd door het Ministerie van Financiën.

In het besluit staan de volgende drie staffels voor OP/PP:

1. OP en uitgesteld opgebouwd PP. Deze staffel voor OP/PP kan men gebruiken indien men een OP/PP op de pensioendatum opbouwt. Daarnaast kan voor het (bereikbaar) PP dat ingaat bij overlijden vóór de pensioendatum op risicobasis een verzekering gesloten worden, waarbij de risicopremie los van de premie gefinancierd wordt. Dit staat bekend als de exclusief regeling.

2. OP en direct ingaand opgebouwd PP. Deze staffel is bedoeld voor een OP/PP op de pensioendatum, waarbij men ervan uitgaat dat bij overlijden vóór de pensioendatum het reeds opgebouwde PP tot uitkering komt. De deelnemer die zijn op te bouwen PP bij overlijden voor de pensioendatum omruilt in een OP/PP op de pensioendatum, kan uitsluitend een kapitaal bij leven verzekeren. Voor de deelnemer met een partner kan een (bereikbaar) PP bij overlijden voor de pensioendatum verzekerd worden. De dekking sluit dan echter niet meer geheel aan bij de uitgangspunten van deze staffel, maar is fiscaal geen probleem. De premie voor de dekking van het (bereikbaar) PP bij overlijden voor de pensioendatum wordt onttrokken uit de beschikbare premie. Dit staat bekend als een inclusief regeling.
3. OP en direct ingaand bereikbaar PP, onder de voorwaarde dat het direct ingaand bereikbaar PP is verzekerd en de risicopremie aan de beschikbare premie wordt onttrokken. Deze (verhoogde) staffel is bedoeld voor een OP/PP op de pensioendatum, waarbij bij overlijden voor de pensioendatum het bereikbare PP wordt uitgekeerd. Dit bereikbaar PP is als het ware een combinatie van het tot uitkering komende opgebouwde PP en een aanvulling hierop tot het bereikbaar PP in de vorm van een risico-verzekering. Dit staat bekend als de inclusief regeling. Deze staffel is alleen mogelijk als sprake is van een individuele pensioen-regeling.

Werknemer zonder partner

Indien aan een werknemer met partner een PP op opbouwbasis wordt toegezegd, dan heeft de werknemer zonder partner vanwege het keuzerecht op uitruil (art. 60 PW) ook recht op een partnerpensioen. Door uitruil van het PP op de pensioendatum wordt het OP hoger. Voor de werknemer zonder partner is een PP op risicobasis niet verplicht.

De werkgever kan aan de werknemer zonder partner de (ongewijzigde) staffel van 'OP en direct ingaand opgebouwd PP' toezeggen, waarbij het is toegestaan dat de volledige premie wordt benut voor uitsluitend kapitaal bij leven. Van een eventuele uitkering bij overlijden kan, bij het ontbreken van een partner, immers uitsluitend de werkgever begunstigde zijn.

Maximum beschikbare premie nieuwe regeling vanaf 03-11-2007

Leeftijdsklassen tot 65 jaar		Percentage van de premiegrondslag (opbouw gericht op 2,25% per dienstjaar bij middelloonstelsel)			
		OP	OP en uitgesteld opgebouwd PP	OP en direct ingaand opgebouwd PP	OP en direct ingaand bereikbaar PP
van	tot en met				
15	19	5,2	6,3	7,2	7,6
20	24	5,9	7,2	8,2	9,0
25	29	7,2	8,8	9,9	10,8
30	34	8,8	10,7	12,0	12,8
35	39	10,8	13,0	14,4	15,2
40	44	13,1	15,9	17,5	18,3
45	49	16,1	19,5	21,1	22,1
50	54	19,7	24,0	25,6	26,6
55	59	24,4	29,7	31,0	32,0
60	64	30,5	37,2	37,9	38,3

Leeftijdsklassen tot 64 jaar		Percentage van de premiegrondslag (opbouw gericht op 2,15% per dienstjaar bij middelloonstelsel)			
		OP	OP en uitgesteld opgebouwd PP	OP en direct ingaand opgebouwd PP	OP en direct ingaand bereikbaar PP
van	tot en met				
15	19	5,0	6,0	6,9	7,3
20	24	5,7	6,9	7,9	8,6
25	29	6,9	8,4	9,5	10,4
30	34	8,4	10,2	11,4	12,2
35	39	10,3	12,5	13,8	14,5
40	44	12,6	15,2	16,7	17,5
45	49	15,3	18,6	20,2	21,1
50	54	18,9	22,9	24,4	25,5
55	59	23,3	28,4	29,7	30,6
60	64	29,2	35,6	36,2	36,6

Leeftijdsklassen tot 63 jaar		Percentage van de premiegrondslag (opbouw gericht op 2,05% per dienstjaar bij middelloonstelsel)			
		OP	OP en uitgesteld opgebouwd PP	OP en direct ingaand opgebouwd PP	OP en direct ingaand bereikbaar PP
van	tot en met				
15	19	4,7	5,7	6,6	6,9
20	24	5,4	6,6	7,5	8,2
25	29	6,6	8,0	9,0	9,9
30	34	8,0	9,7	10,9	11,6
35	39	9,8	11,9	13,2	13,9
40	44	12,0	14,5	15,9	16,7
45	49	14,6	17,8	19,2	20,1
50	54	18,0	21,8	23,3	24,3
55	59	22,3	27,1	28,3	29,1
60	64	27,8	33,9	34,5	34,9

Deze staffels zijn gebaseerd op een maximale opbouw volgens het middelloonstelsel. Bij tabel 1 dient rekening te worden gehouden met een volle AOW franchise. Bij tabel 2 en 3 is sprake van een lager opbouwpercentage waarop de beschikbare premiepercentages zijn gebaseerd. In dat geval mag ook gewerkt worden met een lagere AOW franchise (zie blz. 33)

Maximum beschikbare premie (op grond van besluit 28-04-2003)

Leeftijdsklassen tot 65 jaar		Percentage van de premiegrondslag (opbouw gericht op 2,25% per dienstjaar bij middelloonstelsel)			
		OP	OP en uitgesteld opgebouwd PP	OP en direct ingaand opgebouwd PP	OP en direct ingaand bereikbaar PP
van	tot en met				
15	19	4,8	6,0	7,1	7,6
20	24	5,5	6,9	8,1	9,0
25	29	6,7	8,4	9,8	10,8
30	34	8,2	10,2	11,7	12,8
35	39	10,0	12,5	14,2	15,2
40	44	12,2	15,2	17,1	18,2
45	49	15,0	18,7	20,6	21,8
50	54	18,5	23,0	24,9	26,2
55	59	22,9	28,6	30,2	31,3
60	64	28,8	36,1	36,9	37,3

Overgangsrecht Wet aanpassing fiscale behandeling VUT/prepensioen

Er geldt een overgangsmaatregel voor personen die op 31-12-2004 55 jaar of ouder zijn. Bij het ouderdomspensioen en overbruggingspensioen mogen de pensioenrechten voor deze categorie opgebouwd worden in overeenstemming met de op 31-12-2004 geldende regels. Het is daarbij niet vereist dat de pensioenregeling op 31-12-2004 al bestond.

Bij het prepensioen is dat anders. Bij een op 31-12-2004 bestaande prepensioenregeling mogen personen die op 31-12-2004 55 jaar of ouder zijn, nog doorgaan met de opbouw van het prepensioen volgens de op 31-12-2004 geldende regels. Er worden aan deze mogelijkheid twee voorwaarden gesteld:

- als de uitkeringen later ingaan dan de in de regeling vastgestelde ingangsdatum, moeten de uitkeringen actuariael herrekend worden;.
- de deelnemers moeten het recht krijgen om het prepensioen ook als deeltijdpensioen op te nemen.

Op grond van het bovenvermelde overgangsrecht kunnen de oude regels nog van toepassing zijn op deelnemers die op 31-12-2004 55 jaar of ouder waren. Daarom vermelden wij hieronder:

- de fiscale maxima van prepensioen en overbruggingspensioen bij een eindloon- en middelloonregeling (oude regeling);

Voor een overzicht van de staffels, behorende bij een pensioenrichtleeftijd van 60 tot 64 (oude regeling) en de prepensioenstaffels (oude regeling) verwijzen wij naar de betreffende items op Cockpit, onder Kerncijfers, archief.

Prepensioen en overbruggingspensioen (oude regeling)

Onderdeel	Eindloon	Middelloon
Prepensioen	Maximaal 85% van het salaris in minimaal 10 jaar opbouw (8,5% van het salaris per dienstjaar bij 10 jaar opbouw)	Maximaal 85% van het salaris in minimaal 10 jaar opbouw (maximaal 9,15% van het salaris per dienstjaar bij 10 jaar opbouw, maximaal 85% van het laatste pensioengevende loon)
Tijdelijk overbruggingspensioen < 65 (TOP)	Maximaal 2 x 8.546,28 (gehuwden AOW inclusief vakantiegeld) plus het gebruteerde verschil in premies volksverzekeringen vóór en na 65 jaar.	

Verskil volledig verzekeren en eigen beheer

Onderdeel	Volledig verzekerd	Geheel of gedeeltelijk eigen beheer
Loon in natura	Kan tot het pensioengevend loon behoren	Kan niet tot het pensioengevend loon behoren
AOW-uitkering	8.546,28 (enkele AOW gehuwd inclusief vakantiegeld)	12.462,48 (AOW alleenstaande inclusief vakantiegeld)
AOW-franchise	10/7x 8.545,28 = 12.208,97	10/7x 12.462,48 = 17.803,54
TOP tijdelijk ouderdomspensioen (alleen als dga op 31-12-2004 55 jaar of ouder was)	17.092,564 (dubbele gehuwde AOW inclusief vakantiegeld) plus het gebruteerde verschil in premies volksverzekeringen vóór en na 65 jaar	12.462,48 (AOW alleenstaande inclusief vakantiegeld) plus het gebruteerde verschil in premies volksverzekeringen vóór en na 65 jaar, maar maximaal gebaseerd op het in de pensioenregeling ingebouwde AOW-bedrag
PP Partnerpensioen	-	Geen opbouw PP of Wzp als er geen nabestaande is
Eigen bijdrage	-	Werknemersdeel van de premie mag niet meer zijn dan het werkgeversdeel

Afkoop pensioen

Premievrij pensioen mag worden afgekocht als dit een bepaald bedrag niet te boven gaat.

Afkoop is alleen toegestaan als de al opgebouwde aanspraak zal leiden tot een ouderdomspensioen op de pensioendatum van minder dan € 406,44 per jaar. Blijft het ouderdomspensioen onder deze grens, dan mag de pensioenuitvoerder ook een bijbehorend partner- en wezenpensioen afkopen ten gunste van de gewezen deelnemer.

Als de pensioenuitvoerder van het recht op afkoop gebruik maakt, krijgt hij, twee jaar nadat het pensioen premievrij is gemaakt, zes maanden de tijd om de gewezen deelnemer daarvan op de hoogte te stellen en de afkoop ook daadwerkelijk te realiseren. Na deze zes maanden is afkoop alleen mogelijk met instemming van de gewezen deelnemer. Afkoop is niet toegestaan als het recht op afkoop is uitgesloten in de pensioen- en in de uitvoeringsovereenkomst.

Een ingegaan partnerpensioen kan door de pensioenuitvoerder binnen zes maanden na ingang afgekocht worden als dit pensioen niet meer bedraagt dan € 406,44 per jaar.

Werk & Inkomen

Volksverzekeringen

Premies	Tot 65 jaar	Na 65 jaar
AOW	17,90%	-
Anw	1,10%	1,10%
AWBZ	12,15%	12,15%
Totaal	31,15%	13,25%

Deze premies zijn verwerkt in het schijventarief voor de inkomstenbelasting (zie eerder in deze Kerncijfers). Het maximumpremie-inkomen volksverzekeringen is € 31.589 per jaar.

AOW-uitkering

De AOW is een volksverzekering. Iedereen die (legaal) in

AOW-uitkering	Per maand	Vakantiegeld	Jaarbedrag
Gehuwden (beiden 65 +), samen	1.347,68	76,70	17.092,56
Gehuwden (één 65 +)	673,84	38,35	8.546,28
Maximale toeslag bij jongere partner	673,84	38,35	8.546,28
Alleenstaande	984,86	53,68	12.462,48
Ongehuwde met kind tot 18 jaar	1.222,72	69,02	15.500,88

Nederland woont is verzekerd. De uitkering gaat in op de eerste dag van de maand waarin de 65-jarige leeftijd wordt bereikt. Voor elk jaar dat men vanaf het 15e jaar niet verzekerd is geweest wordt een korting toegepast van 2%. Op de toeslag wordt 2% gekort voor elk jaar dat de jongere partner niet verzekerd is geweest. Bij vertrek naar het buitenland kan men zich (tijdelijk) vrijwillig verzekeren.

De hoogte van de toeslag AOW is afhankelijk van het inkomen van de jongere partner. Voor inkomen uit tegenwoordige arbeid (loon of winst) geldt een inkomensvrijstelling van € 200,25 (15% van het brutominimumloon) per maand plus een derde van het meerdere. Als het inkomen uit arbeid meer bedraagt dan € 1.190,- per maand wordt de toeslag niet langer uitbetaald. Inkomen uit vroegere arbeid (zoals WAO/WIA/WW) wordt volledig gekort. Vermogen en inkomen uit vermogen worden niet gekort op de toeslag. De AOW-bedragen zijn exclusief een (tijdelijke) tegemoetkoming van € 14,86 per maand.

Personen die op of na 01-01-2015 de leeftijd van 65 jaar bereiken krijgen geen toeslag meer voor hun jongere partner. De partner krijgt pas AOW als hij/zij zelf de 65-jarige leeftijd heeft bereikt. Daardoor ontstaat het zogenaamde AOW-gat.

ANW-uitkering

ANW-uitkering	Per maand	Vakantiegeld	Jaarbedrag
Nabestaande + halfwezenuitkering	1.283,11	83,16	16.395,24
Nabestaandenuitkering	1.042,88	64,69	13.290,84
Halfwezenuitkering	240,23	18,47	3.104,40

De ANW is een volksverzekering. Iedereen die (legaal) in Nederland woont is verzekerd. In tegenstelling tot de AOW loopt deze verzekering (en daarmee de premiebetaling) ook na het 65e jaar door. Voor het recht op uitkering moet de overleden partner verzekerd zijn voor de ANW. Bij vertrek naar het buitenland kan men zich (tijdelijk) vrijwillig verzekeren. De nabestaande partner moet geboren zijn vóór 01-01-1950, óf kinderen hebben die niet tot het huishouden van een ander behoren en die jonger zijn dan 18 jaar, óf zwanger zijn, óf voor tenminste 3 maanden voor 45% of meer arbeidsongeschikt zijn. De nabestaandenuitkering is inkomensafhankelijk. Voor inkomen uit tegenwoordige arbeid (loon of winst) geldt een inkomensvrijstelling van € 667,50 (50% van het brutomimumloon) per maand plus 1/3 van het meerdere. Bij inkomen uit arbeid tot € 667,50 wordt de nabestaandenuitkering dus nog volledig uitbetaald. Bij een inkomen van € 2.190 of meer wordt de nabestaandenuitkering in het geheel niet meer uitbetaald. Inkomen uit vroegere arbeid (zoals WAO/WIA/WW) wordt volledig gekort. Vermogen en inkomen uit vermogen worden, net als particuliere nabestaandenpensioenen niet gekort op de nabestaandenuitkering. De ANW-bedragen zijn exclusief een (tijdelijke) tegemoetkoming van € 14,86 per maand.

De halfwezenuitkering wordt toegekend aan de verzorger van een kind waarvan één van beide ouders is overleden (halfwees). Dat is meestal de nabestaande zelf, maar het kan dus ook een ander zijn. Deze halfwezenuitkering is niet afhankelijk van het inkomen van de nabestaande of van de halfwees. Bij meerdere kinderen in één huishouden wordt slechts één halfwezenuitkering toegekend. Kinderen (of hun verzorgers) waarvan beide ouders zijn overleden hebben recht op een volle wezenuitkering. De hoogte daarvan is afhankelijk van de leeftijd en bedraagt een percentage van het minimumloon. Het wezenpensioen is niet inkomensafhankelijk.

In veel pensioenregelingen wordt er nog van uit gegaan dat de nabestaande altijd een ANW-uitkering zal ontvangen. Dat is echter lang niet altijd het geval. Als de nabestaande geboren is op of na 01-01-1950 bestaat er (vnl.) alleen recht op uitkering indien er kinderen tot het huishouden behoren en voor zolang de kinderen jonger dan 18 jaar zijn.

Vanaf 2015 zullen (vnl.) alleen nog nabestaanden met thuiswonende kinderen onder de 18 jaar een ANW-uitkering ontvangen. Daardoor ontstaat het zogenaamde ANW-hiaat.

AKW-uitkering

AKW-uitkering Leeftijd	Voor kinderen geboren op of na 01-01-1995 Per kwartaal
0 tot 6	190,19
6 tot 12	230,95
12 tot 18 jaar	271,70

Voor kinderen die geboren zijn vóór 01-01-1995 gelden afwijkende bedragen. De hoogte van de kinderbijslag is afhankelijk van de leeftijd van het kind op de eerste dag van het kwartaal.

De AKW is weliswaar een volksverzekering, maar in tegenstelling tot de AOW en ANW wordt hiervoor geen premie geheven. De kinderbijslag wordt bekostigd uit de algemene middelen. De heffing geschiedt dus naar draagkracht. Naast de kinderbijslag en de kinderopvangregeling wordt er met ingang van 2008 een inkomensafhankelijk kindgebonden budget ingevoerd en vervalt daarmee de fiscale kinderkorting.

AWBZ

De AWBZ is een volksverzekering voor bijzondere (onverzekerbare) ziektekosten. Iedereen die (legaal) in Nederland woont is verzekerd. In tegenstelling tot de AOW loopt deze verzekering (en daarmee de premiebetaling) ook na het 65e jaar door. De premieheffing geschiedt over het belastbaar verzamelinkomen. Op grond van de AWBZ worden geen uitkeringen verstrekt, maar worden opnames en/of behandeling vergoed in verpleeghuizen, bejaardenhuizen en langdurige psychiatrische zorg.

Zorgverzekering

Met ingang van 01-01-2006 is de nieuwe private zorgverzekering van kracht. Iedere ingezetene is verplicht om zich te verzekeren voor tenminste de basisverzekering. De zorgverzekering kent een nominale premie en een inkomensafhankelijke premie. De nominale premie is variabel en bedraagt gemiddeld ± € 1.000 per jaar. De inkomensafhankelijke premie bedraagt voor werknemers en uitkeringsgerechtigden 7,2% over maximaal € 31.231 (dagloon € 119,60) en deze premie wordt vergoed door de werkgever of uitkeringsinstantie. De inkomensafhankelijke premie voor verzekerden zonder werkgever (zelfstandigen, lijfrentes) bedraagt 5,1%. De no-claimregeling van € 255 per jaar is met ingang van 2008 vervangen door een eigenrisico van € 150,-. Met een basiszorgverzekering is men verzekerd voor het basiszorgpakket. Aanvullende verzekeringen zijn er in alle soorten en maten.

Werknemersverzekeringen

Wet		Werkgever	Werknemer	Totaal	Maximum dagloon	Premiegrens
WAO/WIA	1)	5,65%	-	5,65%	177,03	46.204,83
WAO	2)	0,15%		0,15%	177,03	46.204,83
WGA	3)	0,57%		0,57%	177,03	46.204,83
Totaal	4)			6,37%		
AWF	5)	4,75%	3,50%	8,25%	177,03	46.204,83
Wgf	6)	1,02%	-	1,02%	177,03	46.204,83

- 1) WAO/WIA-basispremie. Deze premie wordt bij alle werkgevers (ook eigenrisicodragers) in rekening gebracht en dient om de bestaande WAO-uitkeringen te bekostigen en voor wat betreft de WIA om de IVA-uitkering en een deel van de WGA-uitkering te bekostigen. Ook worden de administratiekosten UWV uit deze premie betaald.
- 2) WAO-uniforme premie. De WAO rekenpremie van vorig jaar die diende als basis voor de berekening van de gedifferentieerde WAO-premie is met ingang van 01-01-2008 vervallen wegens beëindiging van premie-differentiatie en eigenrisicodragen WAO. De uniforme WAO-premie wordt in rekening gebracht bij alle werkgevers die geen eigenrisicodragers WAO waren.
- 3) WGA-rekenpremie. Deze premie vormt de basis voor de berekening van de gedifferentieerde WGA-premie voor werkgevers die geen eigenrisicodragers voor de WGA zijn.

Op de rekenpremie wordt een opslag of een korting toegepast al naar gelang het schadeverloop van de betreffende werkgever (nb. óók het schadeverloop vanuit de WAO telt hier nog in mee). Voor werkgevers met een loonsom tot € 682.500 geldt een minimumpremie van 0,30% en een maximumpremie van 1,74% en voor grote werkgevers geldt een minimumpremie van 0,05% en een maximumpremie van 2,32%.

- 4) Eigenrisicodragers betalen alleen de WAO/WIA-basispremie van 5,65%.
- 5) Voor werkgevers en werknemers geldt een franchise van 61 per dag. Het kabinet is van plan om het werknemersdeel in 2009 op nihil te stellen. Mogelijk komt de franchise WW dan eveneens te vervallen, in ruil voor een premiekorting op lage lonen.
- 6) Dit is een gemiddelde premie van zestig sectoren, de premie kan onderling sterk verschillen.

Loondoorbetaling bij ziekte

De wettelijke loondoorbetalingsverplichting voor werkgevers is zowel voor het eerste als het tweede ziektejaar minimaal 70% van het loon, met als minimum (alleen voor het eerste ziektejaar) het voor de werknemers geldende minimumloon (naar rato van leeftijd en deeltijd) en met als maximum (voor beide jaren) 70% van € 177,03 per dag, dan wel € 46.204,83 op jaarbasis. Zieke werknemers die geen werkgever (meer) hebben, hebben recht op een uitkering krachtens de Ziektewet. Deze is 70% van het dagloon tot maximaal € 177,03. In de Stichting van de Arbeid is afgesproken de loondoorbetaling tijdens de eerste twee jaren van ziekte (inclusief bovenwettelijke aanvullingen) te beperken tot 170% totaal.

Ziektewet

Werknemers die geen werkgever (meer) hebben kunnen bij ziekte na afloop van de proeftijd of het tijdelijke arbeidscontract of tijdens hun WW-uitkering een Ziektewetuitkering krijgen van het UWV. Werknemers met een gehele of gedeeltelijke wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering of arbeidshandicap kunnen bij ziekte in veel gevallen naast het recht op loondoorbetaling aanspraak maken op een Ziektewetuitkering van het UWV. Ook als de ziekte een rechtstreeks gevolg is van zwangerschap of orgaandonatie bestaat er recht op een Ziektewetuitkering van het UWV. Deze uitkering gaat in op de eerste ziektedag en bedraagt minimaal 70% tot maximaal 100% van het dagloon met een maximum van € 177,03. Deze uitkering mag de werkgever dan in mindering brengen op zijn loondoorbetaling. De kosten van deze uitkeringen komen ten laste van het Werkloosheidsfonds.

WAO

Werknemers die ziek zijn geworden vóór 01-01-2004 kregen een WAO-uitkering. Werknemers die een gedeeltelijke WAO-uitkering hebben, krijgen bij latere toename van hun arbeidsongeschiktheid géén WIA-uitkering, maar een verhoging van hun WAO-uitkering. Een combinatie van WAO en WIA-uitkering is dus niet mogelijk. Werknemers met een gehele of gedeeltelijke WAO-uitkering tellen dus ook niet mee als inlooprisico bij het afsluiten van een eigenrisicodragersverzekering voor de WGA! De WAO-uitkeringen van werknemers die voor 80-100% arbeidsgeschikt zijn, zijn met ingang van 01-07-2007 verhoogd van 70% naar 75% van het dagloon. Het maximumdagloon voor de berekening van de uitkering is € 177,03. De maximumuitkering is 75% hiervan en dat is € 132,77 (inclusief 8% vakantiegeld). Het aantal uitkeringsdagen WAO/WIA is altijd maximaal 261. De maximale WAO/WIA-uitkering op jaarbasis is $132,77 \times 261 = 34.652,97$.

Tip: Werknemers die gedeeltelijk in de WAO zitten (minimaal 45%) en daarnaast in loondienst werkzaam zijn, hebben bij toename van arbeidsongeschikt al na 4 weken recht op verhoging van hun WAO-uitkering. Dit kan voor de werkgever een aanzienlijke besparing op de kosten van loondoorbetaling betekenen, omdat de werkgever de verhoging van de WAO-uitkering mag verrekenen met zijn loondoorbetalingsverplichting op basis van het gedeeltelijke werken.

WIA

De WIA kent twee uitkeringsregelingen, de IVA en de WGA. Werknemers die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn, krijgen een uitkering op grond van de Inkomensverzekering voor Volledig Arbeidsongeschikten, de IVA. Deze uitkering bedraagt 75% van het laatstverdiende loon tot maximaal € 174,48 per dag. Mocht de werknemer in de toekomst toch nog herstellen dan gaat hij uit de IVA en over naar de WGA (zie hierna). De IVA eindigt bij overlijden of bereiken van de 65-jarige leeftijd.

Tip: Zodra volstrekt duidelijk is dat de werknemer het werk om medische redenen niet meer zal kunnen hervatten kan al na 13 weken ziekte een IVA-uitkering worden aangevraagd. Als deze uitkering wordt toegekend mag de werkgever deze uitkering op zijn loondoorbetaling in mindering brengen.

Werknemers die voor minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn (minder dan 35% loonverlies hebben) krijgen geen WIA-uitkering. Zij blijven zoveel mogelijk in dienst bij hun werkgever of komen anders in de WW.

Tip: Als de werknemer een beschikking heeft van het UWV waaruit blijkt dat hij/zij voor minder dan 35% arbeidsongeschikt is bevonden dan kan de werkgever die zo'n werknemer (nieuw) in dienst neemt gebruik maken van de zogenaamde No-Riskpolis Ziektewet.

Werknemers die voor 35% of meer arbeidsongeschikt zijn, krijgen een uitkering op grond van de Werkhervattingsregeling Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten, de WGA. Deze regeling kent 3 soorten uitkeringen.

- De loongerelateerde WGA-uitkering: Als de werknemer voldoet aan de referte-eis (26 uit 36 weken gewerkt voor zijn ziekte) dan heeft hij eerst recht op een loongerelateerde uitkering. De duur van deze uitkering werd tot 01-01-2008 (uitsluitend) bepaald door de leeftijd en de maximale duur bedroeg 5 jaar. Vanaf 01-01-2008 wordt deze duur bepaald door het arbeidsverleden van de werknemer. Het UWV stelt deze duur vast op basis overeenkomstig de spelregels van de WW. Voor nieuwe WGA-gevallen bedraagt de maximale uitkeringsduur nog maar 38 maanden (1 maand voor elk jaar arbeidsverleden vanaf 18 jaar). De hoogte van de uitkering is net als bij de WW de eerste twee maanden 75%, en daarna 70% van het verschil tussen het oude (gemaximeerde) loon en het nieuwe loon, of bij niet werken 75%, respectievelijk 70% van het laatstverdiende loon met als maximum € 177,03.
- De WGA-loonaanvullingsuitkering: na afloop van de loongerelateerde uitkering (of direct als de werknemer niet voldoet aan de referte-eis) heeft de werknemer die tenminste 50% van zijn restverdiencapaciteit benut met werken recht op een loonaanvullingsuitkering. Deze bedraagt 70% van het verschil tussen het oude (gemaximeerde) loon en de (volledige) restverdiencapaciteit. Als de werknemer tijdelijk nog volledig arbeidsongeschikt is dan geldt niet de eis dat hij zijn restverdiencapaciteit voor tenminste 50% moet benutten, en krijgt hij 70% van zijn laatstverdiende loon met als maximum

€ 177,03. De uitkering eindigt zodra de werknemer voor minder dan 35% arbeidsongeschikt is (na een gewennings-termijn van 2 maanden of een jaar) alsmede bij overlijden of bereiken van de 65-jarige leeftijd.

- De WGA-vervolguitkering; na afloop van de loongerelateerde uitkering of tijdens de duur van de loonaanvullingsuitkering heeft de werknemer die zijn restverdiencapaciteit niet (langer) voor tenminste 50% benut uitsluitend recht op de WGA-vervolguitkering. Deze uitkering bedraagt een (arbeidsongeschiktheids-)percentage van het minimumloon. Als het inkomen daardoor onder het sociaal minimum komt kan de werknemer nog een aanvullende toeslag op grond van de Toeslagenwet aanvragen. Daarbij speelt ook het

inkomen van de partner een rol. Het verschil tussen de loonaanvullingsuitkering (een percentage van het laatstverdiende loon) en de vervolguitkering (een percentage van het minimumloon) wordt ook wel het WGA-hiaat genoemd

Tip: iedere werkgever die een werknemer met IVA of WGA-uitkering in dienst neemt of in dienst heeft kan bij ziekte van die werknemer gebruik maken van de No-Riskpolis Ziektewet. Het UWV draagt dan tot maximaal 5 jaar na indiensttreding het ziekterisico. Bovendien kan de werkgever gedurende één of meer jaren (maximaal 3 jaar) premiekorting WW/WIA krijgen.

Bruto minimum loon per 01-01-2008

Leeftijd	% van het minimumloon	Per maand	Per week	Perdag
23 jaar	100%	1335,00	308,10	61,62
22 jaar	85 %	1134,75	261,85	52,37
21 jaar	72.5 %	967,90	223,35	44,67
20 jaar	61.5 %	821,05	189,45	37,89
19 jaar	52.5 %	700,90	161,75	32,35
18 jaar	45.5 %	607,45	140,20	28,04
17 jaar	39.5 %	527,35	121,70	24,34
16 jaar	34.5 %	460,60	106,30	21,26
15 jaar	30 %	400,50	92,40	18,48

Het wettelijk minimumloon op jaarbasis bedraagt bruto € 17.301,60 (incl. 8% vak.geld).

Fortis ASR Adviesbureau Fiscale en Juridische Zaken

Het Adviesbureau Fiscale en Juridische Zaken van Fortis ASR is het kenniscentrum op de gebieden van Pensioen, Leven en Werk & Inkomen.

Het Adviesbureau volgt ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving, signaleert trends en analyseert de betekenis hiervan voor de (levens)verzekeringen van Fortis ASR. Het Adviesbureau is dan ook nauw betrokken bij de ontwikkeling en aanpassing van Fortis ASR-producten. Daarnaast voorziet het Adviesbureau het intermediair van juridisch en fiscaal advies.

Deze uitgave is met de uiterste zorg samengesteld. De informatie in deze brochure is gebaseerd op de wet- en regelgeving zoals deze van kracht was op het moment van productie. Fortis ASR aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuiste of onvolledige gegevens of de gevolgen ervan. Ook is Fortis ASR niet aansprakelijk voor de directe of indirecte schade die voortvloeit uit nadien veranderende wet- en regelgeving. Overname van (delen van) de gegevens is toegestaan met bronvermelding.

Intermediairs vinden op Cockpit van Fortis ASR een digitale versie van deze uitgave en meer informatie van het Adviesbureau op het gebied van wet- en regelgeving.

Fortis ASR Adviesbureau Fiscale en Juridische Zaken is een onderdeel van Fortis Verzekeringen Nederland N.V.
KvK-nummer: 30070695.

Januari 2008

